49րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2030 Կ. ՊՈԼԻՍ ՈՒՐԲԱԹ 25 ՅՈՒՆՈՒԱՐ — 7 ՓԵՏՐՎԱՐ 1908 2ը ՓԵԱՆՈՒՆԸ ՍԱՆԻ 1325 - 4 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1326

Journal Armenien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅԱԼԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գռանտ Ռիւ Բաբը Ալի 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԲԱՐԲԱՌ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افكار
ارمنيجه يوميه سياسى غزته در
صاحب امتيازى: اوهانس قيه
ادارهٔ خانه سى: باب عالى جاده سنده نومرو ٣٨

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ», ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ 10 ՓԱՐԱ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

ՎԷՊ ՄԸ ՏՌԱՄԻ ՎԵՐԱԾՈՒԱԾ

Ռուս ծանօթ վիպասանին «Աննա Քարենինա» վէպը վերջերս ֆրանսական թատերաբեմին վրայ իբրեւ տռամ ներկայացուց Էտմօն Կիռօ։ Յաջողեցա՞ւ։

Հետեւեալ քննադատականը կը պատասխանէ այս հարցումին, միեւնոյն ատեն իրագիտական դաս մը ծառայելով այդպիսի ձեռնարկներու յաջողութեան պայմաններուն վրայ։

Թէ լաւ վիպասանութենէ մը շատ քիչ անգամ լաւ թատերախաղ մը կը ծնի, և թէ վէպի մը տռամաթիք յարդարումը ընդհանրապէս նոյն ինքն վէպէն նուազ տռամաթիք է, ասոնք զոյգ մը պարզ ճշմարտութիւններ են, որոնք գրեթէ բնաւ առարկութիւն չեն վերցներ։ Այսպիսի առիթներուն սովորաբար մատնանիշ կ'ընեն արուեստի երկու սեռերուն իրական տարբերութիւնը, բայց միեւնոյն ատեն զանց կ'ընեն երկուքը իրարու կապող բնատանեկան նմանութիւնը, արենական մերձաւորութիւնը։ Վէպ և Տռամ էութեամբ օտար չեն երբեք իրարմէ։ Քանի որ իւրաքանչիւրը իր արտաքին [illegible] կը վիճակի թատերախաղը զարդարել զայն։ Եւ յետոյ զարմանք կը յայտնեն որ ա՛յնքան թանկագին ու համեղ պտուղներ բերող ծառէն յանկարծ սնամէջ նուշեր կ'իյնան։

«Աննա Քարենինա»յի թատերական ճակատագիրը արդէն իսկ պատմած եղանք։ Սակայն չենք կրնար ուրանալ թէ ո՛և է արժանիքէ զուրկ է ֆրանսացի յարդարիչը, որուն յանձնուեր է վէպի վարպետին այդ ինքնայատուկ գործը։ Թատերաբեմին անծանօթ չեն Էտմօն Կիռօյի քայլերը, ան գիտէ ուրագ բանել, մատներու մասնագիտական ճարտարութիւն մը սեփական է անոր, և գովեստի արժանի է վերջապէս ա՛յն արիութիւնը, որ յանդգնեցուց զի՛նքը սուզուիլ այս կոյս անտառին մէջ և այս աննուաճ թաւուտքը տռամի ձեւով անցանելի ընելու համարձակիլ։ Այդ ռուսական համբաւաւոր վէպը Լէօժէն Սիւի և Ալեքսանդր Տիւմայի ամենամեծ վէպերուն սահմանը և տարածութիւն ունի։ Ութը գիրք, երեք հատոր ամբողջական տպագրութիւն։ Էտմօն Կիռօ ահա ասիկա պիտի յաղթահարէր։ Ամբողջ Ռուսիա, ճաշակի նկարչական ներհակներով, ճաշակի ցաւալի աններդաշնակութիւններով և խորունկ, քաջահնչիւն ներդաշնակութիւններով կը շնչէ այս երկարաշունչ գործին մէջ, վէպին բոլոր ցանկութիւնները և տառապանքները կը պատմէ մեզի բանաստեղծը աննզր հեռարձակութեամբ՝ քօղազերծելով իր սիրտը մեր առջեւ, և այս յորդաբորբ [illegible] կ'ըլլայ որ կ'ուզուի բնագիրէն խիստ շատ բերել, և սակայն այս խիստ շատը միշտ խիստ քիչ է։ Վեց պատկերի, վեց յուռթի արարուածի պէտք ունի [illegible] րօնաքի կ'երեւայ իբրեւ ինքնատէր աշխարհիկ մարդ մը ինքնավստահ երեւոյթով, կիներու հանդէպ յաւիտենական յաղթական մը — իսկ թատերախաղին մէջ այս գրաւող բնութենէն ստուեր մը անգամ չկայ։ Էտմօն Կիռօ բնաւ ակնարկութիւն չըներ փոքրիկ Քիթթի Իշխանուհիին անոր սիրահարուած ըլլալուն։ Նոյն ինքն Քիթթի արդէն աներեւոյթ կ'ըլլայ երկրորդ պատկերէն վերջ, և Աննայի ու Վրօնսքիին միջեւ միջնորդի անպէտ դեր մը կը կատարէ։ Նոյն իսկ Աննան, ա՛ն ի՛նչ տեսակ դէմք առանց հոգիի, առանց հրապոյրի։ Վէպին մէջ հոգեբանօրէն հետեւանքներով լեցուն դէմք մըն է ան, իր նկարագիրը իր ճակատագիրն է, և այս ճակատագիրը Աննան կ'ենթարկէ երկաթեայ անիւի մը՝ որ վերջապէս պիտի ձգէ զայն Վրօնսքիի բազուկներուն մէջ։ Ճամբան դժուարուտ է, նպատակը անդառնալի կերպով նոյնը կը մնայ։ Թատերախաղին մէջ Աննա հողմացոյցի մը [illegible] հանդերձ պիտի գանգատուէր դարձեալ թէ այս կերպով տռամացած գործը ինքնայատուկ էութիւն մը չունի։ Բայց մեզ զբաղեցնող դէպքին առթիւ, գրքի մը առթիւ, որ թէեւ համբաւեալ, սակայն ընթերցողներու սահմանաւոր շրջանակի մը մէջ փակուած, փճացուցիչ ազդեցութիւն կընէ ինքնայատկութեան այսքան թերութիւնը։ Կարծես ամէն դէմք թատերաբեմ երթալու ճամբուն վրայ իր մարմինը կորսնցուցած է, կարծես իր սուներին մէկ ծուէնը միայն մնացած է։ Ամենքը թռչտելով կ'անհետին թափուր վայրին մէջ. ամենքը կը դողդղան տարտամ գիծերու մէջ, ամենքը կ'երեւան անհաստատ, անմարմին, փախստեայ և անպատրաստ՝ թելի մը պէս։ Կոմս Լէվինի պէս դէմք մը, որուն մէջ վիպասանը ինքզինքը կը սքօղէ, զոր ինքնակենսագրական մանրամասնութիւններով կ'ընդլայնէ, կը կծկտի կ'ըլլայ անխօս դերակատար մը, այնպէս որ լաւ կ'ըլլար եթէ բոլորովին դուրս ձգուէր։ Այսպէս վէպին բնամոյն կորովը, ռուսական երկնքին ու երկրին կենդանի պատկերացումները անգոյն, տաղտկացուցիչ հանգամանք մը կ'առնեն Էտմօն Կիռօյի արուեստակեալ թատերաբեմին վրայ։ Շունչ չկայ։ Կանաչութիւնը գացած մորթ մը, և Էտմօն Կիռօ թո՛ղ կրցածին չափ գունագեղ ցնցոտիներ խճողէ, գործը դարձեալ չի կենդանանար։ Գոնէ վէպին կեանքին հեռաւոր մէկ արձագանգը կարենար հաղորդել իր աշխատութեան։ Իր պայղուն կեղծ ոսկիները չեն կրնար պատրել մեզ։ Ի զուր ա՛յնքան գոյն, բազմայեղանակ համդերձանք, ամէն բան շոգիացած է իր ձեռքին տակ, և անգամ մը եւս ապացուցուեցաւ թէ ո՛րքան դժուար է իւրաքանչիւր վէպի մէջ քօղարկուած թատերական մասը ճանչնալ, ի վեր հանել զայն, և դիւցազներգական հեռակայքէն տռամին անձուկ սահմանին մէջ վերակոչել։

Թատերաբեմին տախտակամածին վրայ Աննա Քարենինա կեղծ եղերերգականով փքոցուռոյց դէմք մը եղած է, գինովի ջղաձգութիւններու մէջ կարգ ըստ կարգէ կը թաւալի, և իր կսկիծը դուրս կը փչէ անծայրօրէն արուեստակուած դաղարներով։ Ո՛րքան զզուելի կ'երեւայ իր ու իր ամուսինին միջեւ խօսակցութեան տեսարաններուն առեն. իր սէրը կը խոստովանի Վրօնսքիի անճահ, բիրտ կերպերով։ Ի՛նչ տեսակ լեզու յանցաւոր կնոջ մը բերնին մէջ։ Որոտընդոստ ոճ մը Էտմօն Կիռօյի ոճը, ուռուցիկ տաղեր, աւելնազեղ՝ երգեր, և տեղ տեղ միայն քնարերգական ծաղկի թերթիկներ։

Ռուսական գրականութեան գլուխ գործոցներուն մէկէն՝ «Աննա Քարենինա»էն Էտմօն Կիռօ շինած է թատերական պչրանքի կատակերգութիւն մը, որ երբեմն կ'աշխատի բարոյախաղի վերարկու հագնիլ։ Էտմօն Կիռօ գեղակերտ գործէն կը ցուցնէ մեզի միմիայն մաշած, անազնիւ յետակողմը, ինչպէս ըսած է Սէրվանթէս յոռի թարգմանիչներուն համար։ W.

ԵՐ. Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՑ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Մաճառստանի Իզօնպալկի գիւղին մէջ վերջերս աննախընթաց արարողութիւն մը կատարուեցաւ։ Տօնեցին ամուսնական հարիւրամեայ յոբելեանը Զաթմարի ամուսիններուն։ Էրիկը 120 տարու է այսօր և կինը 116։ Իրենց սերունդը 250 հոգիի կը հասնի։ Զաթմարի կինը երբ 100 տարեկան եղան իրենց թոռնակներ յատկացուեցան։ Երկու ծերունիները հիւղակի մը մէջ կը բնակին, և դրացիները կը խնամուին։ Գրեթէ կոյր են, խուլ, և գրեթէ միշտ կը քնանան։ Այս հարիւրամեաները բնաւ իրենց գիւղէն դուրս ելած չեն։ Հոն ծնած և հոն պիտի մեռնին։

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԶՕՐԱՎԱՐ ՍԹԷՕՍԷԼ, ԶՕՐԱՎԱՐ ՖՕՔ ԵՒ ՌԱՅՍ ՄԱՀՈՒԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ

(Տե՛ս հեռագիրները)

Կայծակի արագութեամբ լուրը շրջանը պիտի ընէ ամբողջ աշխարհի, հեռագիրը պիտի տանի զայն մինչեւ ամենէն հեռաւոր քաղաքները, և նոյն այն Բորթ Արթուր քաղաքին մէջ, որ հանդիսատես եղաւ չահատակութիւններուն կամ անճարակութիւններուն երբեմնի դիւցազնին, որ այսօրուան դատապարտուածն է։ Սթէօսէլ, Ֆօք և Ռայս զօրավարներուն դատապարտութիւնը վշտագին կերպով կը փակէ Բորթ Արթուրի առաջին ռմբակոծութեամբ սկսուած սրտաճմլիկ եղերերգութիւնը։

Սթէօսէլ նոյն միջոցին փառքին հեռաւոր ծուխերու մէջ կորովի, նկարագրի ուժի, հոգիի մեծութեան անհուաճ մարդը կ'երեւար։ Պարզաբանող խուժանը, որ չի կրնար դատաստան ընել գործերու իրական արժէքին վրայ, ձեռքէ ձեռք կը խլէին օրաթերթերը, որոնց վրայ կը ցուցադրուէին օրուան դիւցազնին դէմքին հետ անոր ամենադոյզն արարքը պատմող մեծածախս հեռագիրները։ Իր խօսքերը կը մեկնուէին, և իր դարձի ճամբորդութեան առեն, որուն հանգոյցներէն մին եղաւ այն ատեն Կ. Պոլիս, թղթակիցներ իրեն կը սպասէին ամէն քաղաքի մէջ տեսակցութիւն ունենալու համար անոր հետ։

Դատավարութիւնը իր առաջին նիստերէն սկսեալ մեծապէս նուազեցուցած էր դիւցազնին դէմքը։ Վկայութիւններու նայելով, այլեւս չէր այն աննուաճելի Սթէօսէլը, այլ տարտամ զինուորական մը, փառամոլ, իր առողջութեան հոգածու, բայց ոչ երբեք պատշաճ մարդը համբաւին այն Մեծ Տէրութեան, որուն գլխաւոր բերդերէն մին պաշտպանելու պաշտօնը ունէր։ Ուզեց ինքզինքը արդարացնել, իր արդարացումները դատապարտութիւնը եղան ամբողջ ոյժալի իրերու վիճակի մը, զոր անկողմնակալ և արդար Պատմութիւնը պիտի մեղադրէ միշտ. ոչ միայն զօրավար Սթէօսէլի, որ թերեւս անոր զոհը եղաւ, այլ մանաւանդ ամէն անոնց՝ որ անոր պատճառները եղան։

Բորթ Արթուրի անձնատուութեան դատավարութիւնը, որ Ֆօք ու Ռայս զօրավարներուն մահուան դատապար-

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ)(71)(

ԿԻՐՔԻՆ ԶՈՀԵՐԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԴ.

ՄՈՒԹԻՆ ՄԷՋ ՀԵՏՔ ՄԸ

Հարցաքննիչ դատաւոր Պ. Ռօժէ Տարսի գիտէր տիկ. Շամպրիի անկեղծ սէրը Օր. Պէռթի նկատմամբ, ուստի ոճիրին շուրջ անցած դարձածները մանրամասնօրէն հաղորդելու դիտումով,

—Օր. Պէռթ սիրահարական նամակները Ժիւլիի ձեռքէն բռնութեամբ կորզելէ ետք, ուղղակի տուն վերադարձած և առանց ժամանակ կորսնցնելու զանոնք մէկիկ մէկիկ այրած է մոմով ու այդ նամակներուն մոխիրը վառարանին մէջ նետած, առանց մտքէն անցընելու որ ոստիկանական պաշտօնեաները յաճախ այս աննշան իրերէն կը հանեն մեծ հետեւութիւնները։

Տիկ. Շամպրի չկրնալով հաշտուիլ հարցաքննիչին այս տրամաբանութեան հետ,

— Ըսել է Օր. Պէռթ վառարանին մէջ գտնուած մոխրակոյտի մը պատճառով կը դատապարտուի, ըսաւ։

—Միմիայն մոխրակոյտով չէ որ կը դատապարտուի, պաշտօնեայ մը բոլոր վառարանները խուզարկեց, բացայայտ էր որ կրակ վառուած էր ննջասենեակին մէջ. հոն դէպի ծխնելոյզը երկարող քիւին քով թուղթ մը գտնուեցաւ, որ թէեւ այրելու համար նետուած էր, բայց վառարանին մէկ կողմը մնացած և մասամբ միայն այրած էր. բարձր դասու կիներուն սովորաբար գործածած թուղթին վրայ գրուած էր այդ նամակը որուն վարի ու վերի մասերը այրած էին և սակայն մնացած մէկ քանի բառերէն կրցանք ճշմարտութիւնը ստուգել։

— Ի՛նչ գրուած էր թուղթին վրայ։

—Նախ կարդացինք Ժիւլիա Տօրսիվալի բուն անունը, Ժիւլիա Պէռթիէ, ուրկէ կը հասկցուէր թէ Ժիւլիի կողմէ ղրկուած էր այդ նամակը, ստորագրութեան վրայ գրուած էր դպրոցական ընկերուհիդ, որով բացայայտ էր թէ Պէռթ Լիւթրալի ուղղուած էր ան. ալ տարակոյս չունէինք աւոր ճշմարտութեանը։

—Այսչափ բա՞ն միայն կրցաք կարդալ նամակէն, հարցուց Կասթօն։

— Ո՛չ, յարեց հարցաքննիչը, սա հատուածն ալ կարդացինք։ Եթէ պարտականդ գաս ու անոր զուարճութիւններուն մէջ խորասուզուիս ձեզի կանգնած տածած սէրս մղուած՝ նամակները պիտի յանձնեմ ձեզ. իսկ եթէ համեստութիւն պահելու դիտումով խոյս տաս պարտականդ գալէ, ձեր այս ընթացքը նախատինք մը նկատելով նամակները չարաչար պիտի գործածեմ։

Տիկ. Շամպրի շուարած մնացած էր, չէր գիտեր ինչպէս պաշտպանել խեղճ Պէռթը։ Կասթօն առիթէն օգտուելու փութկոտութեամբ տանտիրուհիին ականջին ի վար ծռելով,

—Այդչափ մի հոգաք, ըսաւ, Ժիւլիի Օր. Պէռթի նամակ գրելը ճիշդ է թէեւ, սակայն տեսնանք թէ Ժիւլիի քով գտնուած նամակները Օր. Պէռթի՞ կը պատկանէին թէ ուրիշի մը, եթէ այս կէտը մտածէք քիչ մը կը հանդարտիք։

Հարցաքննիչը շարունակելով խօսքը,

—Ժիւլիա նամակին մէջ նշանակած էր նաեւ օթեակին թիւն ու ժամադրութեան ժամը։

Կասթօն անմիջապէս տեղէն ցատքելով,

—Ժամը քանի՞ին պիտի տեսակցէին հարցուց,

—Ժամը երկուքուկէսին, պատասխանեց հարցաքննիչը, ոճիրն ալ արդէն ժամը երեքին գործուած էր։

Հարցաքննիչին այս յայտնութիւնները Կասթօնի ամբողջ լաւատեսութիւնները ու յոյսերը փճացուցին, խեղճ տղան խորապէս ազդուելով գլուխը կուրծքին վրայ ծռեց ու սկսաւ մտածել։ Տիկ. Շամպրի աչքերը չէր հեռացներ հարցաքննիչին վրայէն, կը ջանար դէմքին վրայ կարդալ ներքին զգացումները հարցաքննիչին որուն հետ որոշած էր ամուսնանալ, տանտիրուհին մէկ քանի վայրկեանէ ի վեր տիրող լռութիւնը խզելով,

—Ժամը երկուք ու կէսի՞ն, ըսիք, հարցուց, ատ բա՞նը անկարելի է, Օր. Պէռթ երբ մեր սալօնէն մեկնեցաւ կէս գիշեր չէր եղած դեռ, եթէ Ժիւլիա կէս գիշերէն երկուքուկէս ժամ ետք հրաւիրած ըլլար զայն իր օթեակը, ինչո՞ւ այնչափ աճապարէր Պէռթ ու անժամանակ կերպով բաժնուէր մեր սրահէն։

Բայց չի մոռնանք որ անիկայ ինքնաբերաբար չի գնաց, քրոջը Տիկ. Բրօզօնի սպասուհին եկաւ կանչեց զայն։

—Պէռթը կանչելու եկողը Ժիւլիի կողմէն եկած չէ՞ր կ'ըսէք։

—Հիմակուհիմայ բան մը չեմ կրնար ըսել, որովհետեւ այն կնկան ով ըլլալը մենք ալ չի կրցանք հասկնալ, Օր. Պէռթ բան մը չըսաւ այդ մասին, միշտ լռութիւն պահեց, ինչ որ կապացուցանէր թէ վախ ունի զայն մեզի ճանչցնելէ։

—Ուրեմն խեղճ աղջիկը ազատելու յոյս չմնաց այլեւս։

—Այո՛, դժբախտաբար ամէն յոյս կորսուած է, մինակ մեր որոշումը բաւական չէ, գիտեմ որ եղեռնադատ ատեանն ալ պիտի դատապարտէ զայն, բայց ինչպէս որ ըսի, կարելի է դատաւորները Պէռթի անցեալը նկատողութեան առնելով թեթեւցնեն պատիժը։

—Այսինքն փոխանակ գլխատուելու, տասնըհինգ տարի թիապարտութեան կը դատապարտուի, խեղճ աղջիկ, ինչպէս տասնըհինգ տարի ապրի մարդասպաններու, գողերու, աւազակներու և ոճրագործներու մէջ. ա՜խ, պարոն Տարսի դուք քա՛նի առանկ խօսիք, անսիրտ ըսելս կու գայ ձեզ, ինչպէս կրնաք այսչափ անգթութեամբ դատել անմեղ, անօգնական աղջիկ մը։

—Ի՛նչ ընեմ տիկի՛ն, ի՞նչ կու գայ ձեռքէս, ես ստիպուած չե՞մ միթէ օրէնքով, խելքով, տրամաբանութիւնով ու խղճով գործադրել պաշտօնս, և սակայն մի՛ վշտանաք, մի՛ հոգաք ինչպէս մինչեւ հիմա ըրի, ասկէ ետքն ալ ձեռքէս եկածը պիտի ընեմ ձեր պաշտպանեալին օգնելու համար, եթէ դատապարտուի իսկ, փոխանակ մարդասպաններուն մէջ նետելու, պիտի ջանամ որ մասնաւոր տեղ մը բանտարկուի, կարելի է տասը տարիէն ազատի։

—Տասը տարի՛, խե՛ղճ աղջիկ, տասը տարի այնպէս չէ՞, խօսիլը դիւրին է, տառապի՛լը սակայն... կեանքին մէջ պարկեշտութիւնը, ուղղամտութիւնը ու առաքինութիւնը երբ կէտ նպատակի ընտրող կոյս մը որ ծաղիկի պէս անբիծ մնացած է, միթէ կրնա՞յ դիմանալ ատ կեանքին, տասը տարի ետք ինչ կ'ըլլայ անոր կացութիւնը, մտածեցէք անգամ մը։ Պարոն Ռօժէ Տարսի չկրցաւ պատասխանել տիկին Շամպրիի կշտամբանքներուն, այնչափ անկեղծ էին անոնք ու սրտաբուխ։

—Պատասխան չէք տար պարո՛ն դատաւոր, ըսաւ գեղանի կինը, ա՛լ աւելի յուզուելով, այսչափ անկարեւո՞ր կը նկատէք անմեղի մը անիրաւաբար դատապարտուիլը, բանտերու խորը հեծելն ու փճանալը, չէ՞ք գթար այն թշուառ աղջկան վրայ, կը սխալի՛ք, հաւատացէ՛ք որ կը սխալիք, կերդնում որ անմեղ է Պէռթ, ոճրագործ մը չէ, ինչպէս կ'ենթադրէք դուք, առանց վճիռ մը տալէ առաջ պէտք է լաւ կշռել, արտաքին երեւոյթներէ մի՛ խաբուիք, անանկ զուգադիպութիւններ կրնան պատահիլ որ մարդս շուարեցնեն, պէտք է խոր քննութիւններ կատարել ասոնց նկատմամբ, գոնէ ըսէք թէ Պէռթ ներումի պիտի արժանանայ։

—Անկարելի է տիկին, ձեզի պարապ տեղը յուսադրել չեմ ուզեր, ինչ կ'ըլլայ սուտ խօսելէն։

(Շարունակելի)

ւութիւնը առաջ բերաւ, և որ տասը տարուան չըլթայակապ աշխատութեան դատապարտեց զօրավար Սմիրնովը, պարզեց Բօրթ Արթուրի պաշարման խառնակ վիճակը, և ասիկա երիտասարդ, բարեկարգ և հուժկու Ճափոնին առջեւ, որ իր ցեղին ապագային համար իսկ կը կռուէր։

Բեթերսպուրկի դատաստանը իբրեւ օրինակ պիտի ծառայէ։ Դաս մը պիտի ըլլայ ամէն անոնց, որոնք զինուորական բարձր հրամատարութեան պաշտօններու թեկնածու կ՚ըլլան, առանց անոր բոլոր ահաւոր պատասխանատուութիւնները ստանձնելու։

Սթէօսէլի և ընկերներուն այս դատապարտութիւնը ամենէն աւելի յուզում պիտի պատճառէ Ռուսիայէն եաքը Ճափոնի մէջ։ Պատերազմէն վերջ յաճախ փորձեր եղան ճափոնցի զօրավարներուն կողմէն արդարացնելու Սթէօսէլի վարմունքը պաշարման միջոցին, մինչեւ իսկ իր մեծ ու ահաւոր ախոյեանը՝ Նոկի հրապարակաւ գովեստ կարդաց Սթէօսէլի ճարտարութեան, մինչ Բեթերսպուրկի մէջ կը դիզուէին ծանր ամբաստանութիւններ Բօրթ Արթուրի պաշտպանին դէմ։

Բօրթ Արթուրի դատավարութեան ատեանին նախագահն էր զօրավար Դուքմասով։ Իսկ զինուորական դատախազի պաշտօնը կը կատարէր զօրավար Կուրսքի։ Զինուորական իշխանութեանց կողմէ բանաձեւուած և ամբաստանագրին մէջ արտատպուած կարծիքը ա՛յն էր թէ զօրավար Սթէօսէլ բնաւ պատճառ մը չունէր, նկատի առնելով պահակներուն ոյժը, անձնատուր ըլլալու 1905 Յուն. 1ին, նկատի առնելով նաեւ բերդաքաղաքին պաշտպանութեան վիճակը, և պահեստի ռազմամթերքներն ու ուտեստները։

Ասկէց զատ, ամբաստանագիրը կը հաստատէր թէ զօրավար Սթէօսէլ իր բողոքութիւնները խեղաթիւրած էր Դեկտ. 29ին Ցարին ուղղած հեռագրին մէջ, և թէ հակառակ իր ըսածներուն, Բօրթ Արթուրի պահակազօրքերուն սպաներուն ստուար մեծամասնութիւնը կարելի կը նկատէր կռուին շարունակութիւնը։

Ամբաստանագիրը ասկէց զատ կը մեղադրէ զօրավար Սթէօսէլը թէ իր զինուորներուն չընկերացաւ երբ ասոնք գերի ինկան։ Ալ աւելի ծանր ամբաստանութիւններ բանաձեւուած էին իրեն դէմ. անհնազանդ գտնուեցաւ զօրավար Քուրօբաթքինի, որ հրամայած էր իրեն բերդաքաղաքին հրամատարութիւնը յանձնել զօրավար Սմիրնովի. դադրեցուց 2րդ և 3րդ ամրոցներուն պաշտպանութեան շարունակութիւնը, բաշխեց անուանարկող տեղեկագիրները զանազան սպաներու մասին. իր անձնական շահուն համար տեղեկագիրներ ղրկեց զօրավար Քուրօբաթքինի և ծովակալ Ալեքսէիեվի, ճշմարտութեան հակառակ։

Ամբաստանագրին նայելով, զօրավար Ֆոք բացարձակ անկարողութիւն ցոյց տուաւ։

Սպայակոյտին պետ զօրավար Րայս պաշտօն ստացաւ զօրավար Սթէօսէլէն միւս զօրավարներուն վրայ ազդեցութիւն բանեցնել անձնատուութեան համար։

Զօրավար Ֆոք անհնազանդ գտնըւած է Սթէօսէլի հրամաններուն, և ամբողջ պաշարման միջոցին ռուսական պահակազօրքերուն չար ոգին եղաւ ու իւր արարքները դղրդեցին անոնց բարոյական ոյժը։

Մանչուրիոյ Բօրթ Արթուր քաղաքը որ քանի մը տարիէ ի վեր այնքան յեղյեղուեցաւ, տասը ամիս պաշարման տոկաց։ 1904 Փետր. 9ին Թօկօ սկսած էր ռմբակոծութիւնը։ 1905 Յունվ. 2ին իրիկուան ժամը 9.45ին անձնատուութիւնը ստորագրուեցաւ։ Պաշարումը տեւած էր 329 օր, խիստ պաշարումն ալ 221 օր։ Ճափոնցիները կորսնցուցին 100,000 հոգի, որոնց 20,000ը սպաննուած։ Ռուսք ունեցան 11,000 սպաննուած, 16,000 վիրաւոր, և հիւանդութեան հետեւանքով 8,000 մեռեալ։

ՃԱՓՈՆԻ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ. — Թօքիոյի Երեսփ. Ժողովին զինուորական գործոց մասնախումբին մէջ Մ. Օյշիի հարցումին պատասխանելով, պատերազմական նախարար զօրավար Թէրաուչի ըսաւ թէ Ճափոնի զինուորական պատրաստութիւնները ուղղուած չեն ո և է առանձին Տէրութեան դէմ, ո և է պատահականութեանց դէմ Խաղաղականի մէջ, ուր Ճափոն ծովեզերեայ երկայն գիծ մը ունի Սախալինէն մինչեւ Ֆօրմօզա։ Դերակոմս Թէրաուչիի պատասխանը մեծ համակրութիւն առաջ բերած չէ Թօքիոյի խոհական հանրութեան մէջ։ Քանի մը առաջնակարգ քաղաքագէտներ կը դատապարտեն նախարարին դիտողութիւնները իբրեւ գրգռիչ և վերջին ծայր անպատեհ, և անհամաձայն պետական նախարարի մը հանրային յայտարարութիւններուն։

ՀԱՐՐԻ ԹՕ ՅԻՄԱՐԱՆՈՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԱԾ.—Երբ Երդուեալները իրենց վճիռը հաղորդեցին, դատաւոր Տաուլինկ յայտարարեց թէ գոհ է Թօյի յիմարանոց ղրկուելու որոշումէն, որովհետեւ վտանգաւոր կը նկատէ զայն հանրութեան, ուստի կը ղրկէ զինքը Նիւ Եօրքէն դուրս Մէթթիուէն ոճրագործ մտագարներուն ապաստանարանը, հոն մնալու, մինչեւ որ «արձակուի անկէց օրէնքին պատշաճ կիրառութեամբ»։ Տիկին Իվլին Թօ ուրախութենէն գրեթէ կը պարէր, երբ իմացաւ թէ Երդուեալները անպարտ արձակած են իր ամուսինը։ Բնականաբար միտքէն կ՚անցնէր որ իր ամուսինը պիտի տային իրեն, որուն հետ տուն պիտի երթար։ Բայց իսկոյն հասկցաւ իր պարտանքը, և, զինքը մօտէն դիտողներուն յայտարարութեան համաձայն, քար կտրեցաւ կեցած տեղը, երբ դատաւորը խօսք ուղղելով, ըսաւ թէ դեռատի միլիոնատէրը ապաստարան պիտի ղրկուի։ Վկայութիւնները ցոյց տուին թէ, բայց դատարանը, Թօ մարդասպանական նոպաներէ կը տառապի, որոնց համար ժամանակ չի կրնար որոշուիլ, և ոչ ոք կրնայ թելադրել թէ կը բուժուին։

«Ան կը տառապի մենամոլական ճնշում կոչուած մտագարութենէ։ Մասնագէտներուն և Տր. Բրըէլ Ուէյքի վկայութիւնը ոյժ կուտան այս ախտաճանաչումին։ Հիւանդապահունի մը, Տր. Րուէյլ, Տր. Պըրթը Պրաունս և ուրիշ վկաներ ապացուցին նախնական նոպաները։ Այս հիւանդութեան մոլեգին ու ծանր ձեւերուն մէջ յարձակումներու կամ սպանութիւններու վտանգ կայ։ Ճնշումի ձեւին մէջ վտանգ կայ որ ինքնական անձնասպանութիւն գործէ։»

Երբ վճիռը տրուեցաւ, Թօ կատղեցաւ։ Երդում ըրաւ թէ հնարք մը նիւթուած է իրեն դէմ, «լուսնոտներու ապաստանարան մը երկաթուղելու զինքը»։ Փաստաբանը ջանաց խաղաղեցնել զինքը։ «Մէթթիուէն չեմ ուզեր երթալ» յայտարարեց Թօ։

«Պէտք է երթաք», ըսաւ Մր. Մարթին Լիթըլթըն։ «Հանրային զգացումը այս է Նիւ Եօրքի մէջ։ Չէք կրնար մէկ օրը տաք միւս օրը պաղ ջուր քաշել։»

«Ո՞ւր կ՚ուզէք որ դատաւորը ղրկէ ձեզ», հարցուց Թօյի միւս փաստաբանը Մր. Տէն Օ՚րէյլի, որ վերջին դատավարութեան մէջ գլխաւորաբար զբաղած էր խափանելու Թօյին միջամտութիւնը իր փաստաբաններուն գործերին։ «Ինչ կ՚ուզէք, կ՚ուզէք որ դատաւորը «Մարթին» կամ «Րէքթօ՛ր» ղրկէր ձեզ», կրկնեց Օ՚րէյլի, Նիւ Եօրքի երկու ամէնէն շքեղ ճաշարանները անուանելով։ Վերջապէս փաստաբանը յաջողեցաւ խաղաղացնել զայն և համոզեց թէ իր վերջնական ազատութեան ամէնէն արագ և թերեւս միակ ճամբան էր երթալ Մէթթիուէնի Լուսնոտարանը, որուն յատկացուցած է զինքը դատաւոր Տաուլինկ։ Կ՚ըսուի թէ մէկ ամիսէն ձեռնարկ պիտի ըլլայ Թօյը ազատ արձակել տալու։ Իսկ Թօ նախատինք մը կը նկատէ իրեն համար լուսնոտարան երթալ, բայց լաւ ճաշէ մը և լաւ սիկարէ մը վերջ ըսաւ թէ պիտի աշխատի կարելի եղածին չափ զուարթ ըլլալ։ Համաշխարհիկ ուղեւորութիւն մը կարգադրած է գարնան համար, և չի հաւատար թէ իր ազատութիւնը կրնայ ա՛յնքան յետաձգուիլ։

Շաբաթ օր Թօ տարուեցաւ Լուսնոտարան։ Ճամբան իր փաստաբանը կը սրտապնդէր զինքը յիշատակելով Բրիւսէրը, որ պանդոկի մը մէջ Մր. Մայլզ Մաքտօնալտի սենեակը երթալով սպաննեց զայն։ Երկու նշանաւոր յիմարաբոյժներ վճռեցին թէ Բրիւսէր անբուժելի կերպով խելագար էր, եւ անպարտ արձակուելով Մէթթիուէն ղրկուեցաւ։ Տասներեքը օրէն վերջ ազատ արձակեցաւ իբրեւ խելահաս, իր ուղեղային փոթորիկը պարզուած էր։

«Աղէ՛կ, ըսաւ Թօ, բերէ՛ք ձեր մասնագէտները։ Երկու տարի զնտանին մէջ անցընելէ վերջ, Մէթթիուէնի մէջ երկու շաբաթը բաւական պէտք է ըլլայ։ Այսօր խելահաս եմ այնքան որչափ կրնայ ըլլալ ո և է մէկը։»

Բանտէն դուրս խուռն բազմութիւն մը կը ծափահարէր, երբ կարմիր օթօմօպիլ մը, որուն մէջ կը գտնուէին Թօ, իր կինը, իր փաստաբանը և դատական պաշտօնեայ մը, կ՚երթար դէպի երկաթուղիի կայարանը, Մէթթիուէն ղրկելու համար Թօյը։ Թօ յարգանօք կրկին ու կրկին կը խոնարհէր պատասխանելով խանդավառներուն։ Օթօմօպիլը անցաւ ճիշդ ա՛յն շէնքին առջեւէն, ուր Հուայթ սպաննուած էր, և երկաթուղիին կայարանին մէջ Տիկին Թօ ողջերթ մաղթեց իր ամուսինին։ Իվլին Նէսպիթ տժգոյն էր և կուլար, և յայտնի էր թէ արդարեւ վշտաբեկ եղած էր։ Թօ իր կնոջ փաթթուեցաւ, գրկեց զայն սեղմելով, մերթ ականջէն վար կը փսփսար, մերթ կը համբուրէր զայն։ Երբ հեռացուցին իր կինը, Թօ ըսաւ տխրութեամբ. «Այդ փոքրիկ աղջիկը հիմա մինակ է։ Ամէն բանէ աւելի անոր մասին կը հոգամ։»

Կայարանին մէջ սովորական ուղեւորներէն ո՛չ մին ճանչցաւ Թօյը, բայց երկաթուղիի պաշտօնեաները պատրաստուեցան, և դուռը բացուելով ամէնքն ալ սպասող կառախումբին մէջ ընդունուեցան։ Թօ ինքզինքը գտնելով, կատարելապէս անհոգ կը թուէր։ Երկու փոքր ծրար ունէր հետը, մին կը պարունակէր տուփ մը սիկար, միւսը ծրարիկներով սիկարէթներ։ Իր փաստաբաններուն մէկուն ձեռքը կը գտնուէր Թօյի փոխնորդ զգեստը, և ուրիշ մը կը տանէր ցիապօլօ ըսուած խաղին կազմածքը, զոր Թօ սորված էր բանտին մէջ։

Երկաթուղիի վարչութիւնը պատրաստած էր ծխելու յատուկ վակոն մը, գեղեցիկ փափուկ աթոռներով, կակուղ բարձերով և խաղի սեղաններով։ Երկու ժամ վերջ կառախումբը հասաւ Մէթթիուէնի կայարանը, ուր Մամուլին լուսանկարչական խումբը կարգաւ շարուած էր։ Թօ բարկացաւ և կը վախցուէր թէ գէշ բան մը պիտի ընէ։ Սակայն պարզապէս կռուփը երերցուց, թերթ մը բռնեց երեսին դէմ։ Թօ շիշ մը շամբանիա յանձնարարեց ամէնուն համար, և տեսնելով որ կ՚ախորժին, հատ մըն ալ ապսպրեց։ Պահ մը դաշնակին առջեւ անցաւ և փորձեց «Զուարթ Այրին» վալսը զարնել։ Քիչ վերջը Թօ լուսնոտարանը հասաւ, ուր կան 600 պատսպարեալներ։ Սիրուն շէնք մըն է, հիասքանչագեղ դաշտի մը մէջ, որուն մօտէն կ՚անցնի Հըտսըն գետը, մօտն է Ջենասպան լեռը (Ֆիշ-Քիլ)։ Քանի մը օր վերջ, եթէ Թօ հաստատէ դատական իշխանութիւնը թէ ինք սաստիկօրէն մտագար չէ, թերեւս ապաքինարան մը փոխադրուի։ Թօ զետեղուեցաւ ննջարան մը՝ ուր յիսուն պատսպարեալներ կային։

Թօյի մայրը իր զաւկին անպարտ արձակման լուրը առնելով գոչեց.— «Օրհնեա՜լ է Աստուած, զաւակս ազատուեցաւ։ Կատարելապէս գոհ եմ։»

ՔՐՈՆԻԿ

ԿՐՕՆԻՑ Տեսչի օգնական Պէյն պէյ երէկ Ս. Պատրիարք Հօր այցելելով Պատրիարքարանի մէջ, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ն. Ամենապատուութեան հետ։

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆԻ խնամակալութեան անդամներէն միմիայն Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան և Հրանտ էֆ. Ասատուր, երէկ առտու Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանին մէջ, Ն. Ամենապատուութեան հետ խորհրդակցութիւն մը կատարեցին, վարժարանին ելմտացոյցին և կրթական գործերուն նկատմամբ։

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ Որբանոցի խնամակալութիւնը իր ստացած փորձառութեան և հիմնադիր Սրբուհի մայրապետին կտակագրին ոգւոյն հետեւողութեամբ ձեռնարկած է մաս առ մաս պատրաստել Որբանոցին յատուկ ներքին կանոնագիր մը։ Խնամակալութիւնը նոյն կանոնագրին որբուհիներու ընդունելութեան վերաբերեալ մասը ծրագրած ըլլալով, ներկայացուցած է Ս. Պատրիարք Հօր և խնդրած է որ քննուելէ ետք վաւերացուի, գործադրութեան դրուելու համար։

ՍԱԳԱԵԱՆ կտակի յանձնաժողովը որ անցեալ կիրակի օր մասնակի խորհրդակցութիւն մը եւս կատարած էր, այսօր դարձեալ վերջին խորհրդակցութիւն մը և բանակցութիւն մը պիտի կատարէ հանգուցեալ Ալիքսան էֆ. Սագաեանի քրոջ՝ Օր. Սրբուհի Սագաեան հետ։ Յանձնաժողովը իր այսօրուան վերջին բանակցութեան արդիւնքը պիտի տեղեկագրէ վարչութեան։ Կը յուսանք թէ Օր. Սրբուհի Սագաեան յարգելով իր հարազատին կտակը, գոհացուցիչ եզրակացութեան մը պիտի յանգեցնէ յանձնաժողովին աշխատութիւնները, յագուրդ տալով ազգային ուսանողութեան և ի պատիւ իր և իր եղբօր անունին։

ԳՈՒՐՊՈՒ ՉԷՇՄԷԻ Թաղ. Խորհուրդը նկատելով որ Թաղին եկեղեցին ծախքերը աստիճանաբար կ՚աւելնան և 100 ոսկիի գումարի մը պէտքը կայ, որոշեր է Թատերական ներկայացում մը տալ Արնաւուտ գիւղի Թատրոնի մէջ։ Նոյն Խորհուրդը իր այս պէտքը ու որոշումը Պատրիարքարանի յայտագրելով հաւանութիւնը խնդրած է։

ԴՊՐԱՑ ԴԱՍԵՐՈՒ ներքին կանոնագրին մէջ նշանակուած դպրապետի ցկեանս պաշտօնավարութեան տրամադրութիւնը ջնջուած և հինգ տարուան վերածուած ըլլալը, ինչպէս նաեւ կարգ մը ուրիշ փոփոխութիւններ պատրիարքական՝ շրջաբերականով մը հաղորդըւած էր բոլոր դպրաց դասերուն։ Մայր եկեղեցւոյ Դպրաց դասուն դըպրապետ Մինրան էֆ. Տէր Ահարոնեան, նոյն շրջաբերականին տրամադրութեան համաձայն իր պաշտօնավարութեան պայմանաժամը լրացած նկատելով հրաժարական մատուցած է Ս. Պատրիարք Հօր։

ԱՐՄԱՇԻ դպրեվանքին Դ. դասարանէն երկու աշակերտներ, թէ բարոյապէս և թէ մտաւորապէս կուսակրօն եկեղեցականութեան անյարմար նկատուած ըլլալով արձակուած են փոխ-վանահայր Տ. Բաբգէն Ծ. Վրդ.ի կարգադրութեամբ։ Նոյնպէս առժամաբար Դպրեվանքէն բացակայ գտնուող Պրուսացի աշակերտ մը, ուսման անընդունակութեան պատճառաւ արձակուած է Դպրեվանքէն։ Այս հաշուով հիմա Դպրեվանքին մէջ ընդամէնը կը գտնուին 33 ուսանող որոնց 9 սարկաւագութեան աստիճանը ստացած են, իսկ միայն 24ը դպրութեան չորս աստիճանին մէջ կը մնան։ Ասոնք առաջիկայ տարեշրջանին կը լրացնեն իրենց ուսանողութեան շրջանը և իրենցմէ յարմարագոյնները պիտի կոչուին եկեղեցականութեան։

ՄԻՇԱԳԻ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ քահանաներէն Առաջն. փոխանորդ Տ. Յարութիւն քհյ. Աստարսրգեան Ս. Երուսաղէմ ուխտագնացութեան համար ճամբայ ելաւ վերջերս։

ԱՐՄԱՇԻ Խասկալ գիւղէն մէկ տարուան ամուսնացած կին մը, անիրաւաբար և տարապարտ կասկածանօք ամուսնոյն կողմէ վտարուած և ամիսէ մը ի վեր իր աղքատիկ ծնողաց մօտ խեղճ ու թշուառ մնացած ըլլալը խնդրագրով մը Ս. Պատրիարք Հօր յայտնած և խնդրած է որ իր վիճակին դարման մը տարուի։

ՍՂԵՐԴԻ Առաջն. տեղապահ Տ. Կարիւն վրդ. Սրապեանի պաշտօնավարութեան մասին վերջերս Պատրիարքարան գոհունակութեան գրեր հասած ըլլալով, Կրօն. Ժողովը իր վերջին նստին մէջ որոշած է զայն պահել իր պաշտօնին մէջ։

ՄԿՐԵԱՆ Տ. Յովհաննէս Ա. քհնյ. առաջիկայ շաբթու մտադիր է մեկնիլ Եգիպտոս ներկայ գտնուելու համար վսեմ. Բարթող փաշայի որդւոյն Յակոբ պէյի որդւոյն պսակադրութեան հանդէսին։

ԲԵՐԱՅԻ ԱԶԳԱՏԱԽՆԱՄԻՆ հիւանդապահուհիներու յատուկ դասընթացքը, որ 1907 տարեշրջանին դադրած կը մնար՝ այդ մարմնին նիւթական անձկութեանը պատճառով, վերսկսաւ երէկ։ Հինգ աշակերտուհիներ արձանագրուած էին, մէկը գաւառացի ու չորսը Կ. Պոլսեցի։ Դասընթացքին շրջանն է մէկ տարի, որուն վեց ամիսը տեսական, այսինքն Ազգատախնամի գրասենեակին մէջ բժշկական ու դեղագործական դասերու նուիրուած և վեց ամիսը գործնական, Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ՝ հիւանդներու անկողնին մօտ կատարուելիք դարմանումի նախափորձերու։ Մասնաւոր գոհունակութեամբ կը ծանուցանենք այս լուրը ուսկից կ՚երեւայ թէ լուրջ ջանք մը կ՚ըլլայ դարձեալ, ձեռնհաս հիւանդապահուհիներ պատրաստելու համար Ս. Փրկչեան Հաստատութեան, որ տեղական լեզուներու և բարքերու անտեղեակ օտար հիւանդապահուհիներէ շատ աւելի պէտք ունի հայ հիւանդապահուհիներու որոնք իրենց արուեստին կը միացնեն բնածին գուրգուրանք մը, —առանց յիշելու օտարուհիներուն պահանջած մեծկակ թոշակը ու մերիններուն համեստ թոշակով մը գոհանալու պարագան։ Բերայի Ազգատախնամը շնորհաւորելի է իր վերստանձնած այս հանրօգուտ նախաձեռնութեանը համար։

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱՅԷՆ հետեւեալը կը գրեն մեզի.—Ամսոյս 22ի գշ. օրը, տեղւոյս Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն մէջ հանդիսաւոր կերպով կատարուեցաւ յուղարկաւորութեան հանդէսը կերպասեղէնի վաճառական Արտաշէս էֆ. Գարաւելէկեանի։ Յուղարկաւորութեան ներկայ գտնուած են բոլոր քհ.ները և տեղւոյն երեւելիներէն ստուար բազմութիւն մը։ Հանգուցեալին եղբօրորդին Մկրտիչ աղա Գարաւելէկեան որ իր հօրը մահուընէն ի վեր վայելած էր հօրեղբօրն հոգն ու խնամքը, ընդունեց բոլոր ներկաներուն ցաւակցութիւնը գերեզմանատան մէջ ուր ամփոփուեցաւ հանգուցելոյն մարմինը։

—Տէր և Տիկին Տօքթ. Յակոբ Մխճեան (Փափազեան) և պարագաները իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք անձամբ կամ նամակաւ հաճեցան իրենց ցաւակցութիւնները յայտնել իրենց վաղամեռիկ որդւոյն ՊԵՐՃ Յ. ՄԽՃԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսին առթիւ։

Ի ՀԱՆԳԻՍՏ հոգւոյ հանգուցեալ Այրի Տիկին Պայծառ Արդարեանի, ըստ փափաքանաց նորա հարազատներու Տեարց Մելիք և Կրօն Արդարեանի, Ս. Եկեղեցւոյս բարեխնամ քարոզիչ Գերապատիւ Տ. Զաւէն Ծ. Վրդ. Եղիայեան յատուկ Ս. Պատարագ եւ պաշտօն պիտի մատուցանէ անդ, յառաջիկայ Կիրակի 27 Յունուար։

Զայս կը ծանուցանենք ի գիտութիւն հանգուցելոյն ցիրուցան ազգականներուն և բարեպաշտ ժողովրդեան։

Թաղ. Խորհուրդ Մագրիգիւղի

ՀԱՆՐԱԳԻՏԱԿ զուարթասէրներու յատուկ շաբաթաթերթը հրապարակ ելած է հետեւեալ զուարթ և այլազան յօդուածներով.—

Տանը մէջ.— Յ. Յ. Պարոնեան։ Շաբաթական քրոնիկ.— Դիտող։ Անառակին օրագիրը.— Քօպռա։ Գոմողին Պռավօ.— Անտօն Սագաեան։ Երէկի կինը, այսօրուան կինը.— Ե. Թօլաեան։ Ճափճափի սուառէ (զաւեշտական) Լիլա։ Թօլան և իր քսակը.— Ա. Շարթուան խիստ զուարթ լուրեր։ Սրամիտ զրօսանք։ Արսէն Լիւբէնի տարօրինակ կեանքը՝ թերթօն։

Հասցէ՝ Պապը-Ալի ճատտէսի թիւ 52։

ՀԱՅ-ՀՌՈՎՄԷԱԿԱՆՆԵՐԷՆ

Վարչական Ժողովը որոշած է եղեր Պատրիարքարանը Ղալաթիայէն Բերա, Սագըզ Աղաճ փոխադրել և ներկայ կաթողիկոսարանին մէջ պատսպարուող եկեղեցականներն ալ Ղալաթիոյ Պատրիարքարանը փոխադրել։ Պատրիարքարանի Բերա փոխադրուելուն չենք կրնար միջամտել, բայց երբ կաթողիկոսարանի մէջ բնակութիւն հաստատող եկեղեցականները իրենց վաղեմի խուցերէն հանել փորձեն պահ մը կը մղուինք հարցնել թէ օրէնքին ի՞նչ հիմանը վրայ պիտի ըլլայ այս անպատշաճ տեղափոխութիւնը։ Հիմա Սագըզ Աղաճի Կաթողիկոսարանին մէջ երեք եպիսկոպոս ու չորս վարդապետ կան, առանց թիւը կրնայ աւելնալ կամ պակսիլ. իւրաքանչիւր եկեղեցական համեստ խուց մը ունի արդէն և կրօնաւորի վայելուչ կեանք մը կը վարէ։ Այս պատկառելի հայրերը ինչպէս պիտի ապրին Ղալաթիոյ բարոյապէս ու ֆիզիքապէս աղտոտ կեղտոտ փողոցին մէջ. անպարկեշտ տուները մէկ կողմէն, անտանելի խռնուութիւնը, ապականած մթնոլորտը միւս կողմէ, բացարձակապէս անտանելի միջավայր մը կը դարձնեն այդ տեղը ո և է կրօնաւորի, ըլլայ տարէց կամ երիտասարդ։ Օրը ժամ մը երկուք՝ եկեղեցի երթալ արարողութիւն մը կատարելը ուրիշ, գիշեր ցերեկ մշտնջենական բնակութիւն հաստատելը ուրիշ։ Սագըզ Աղաճի ներկայ շէնքը, ուր հիմայ կը բնակին եկեղեցականները, ժամանակով իբր կղերանոց շինուած է բարերարին կողմէ և երկու աթոռներուն միացումէն ետքն ալ Պոլիս գտնուող եկեղեցականներուն բնակութեան յատկացուած։ Բաղձալի ենք որ Վարչական Ժողովը ետ կը կենայ ասանկ անպատշաճ որոշումէ մը և եկեղեցականները կը պահէ իրենց պատուոյ դիրքին մէջ Կաթողիկոսարանի շէնքին հովանիին տակ։

ՀԱՅ ԿԱԹՈԼԻԿ

** Յառաջիկայ կիրակի օր Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյն մէջ ժամը 4 ու կէսին հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցանէ Մալաթիոյ առաջնորդ Միքայէլ եպսկ. Խաչատուրեան, յատկապէս հրաւիրուած դպրաց դասով, Յիսուսի Որդի Եղբայրութեան ննջեցելոց հոգւոյն համար։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

6 Փետրվար 1908

Ֆրանսական 3%		96.52
Օսմանեան Միացեալ	բաց.	96.70
» »	գոց.	96.70
Երկաթուղի		180.50
Պանք Օթթոման		719.—
Պոլիս Բարա Այտըն		455.—
Թրամվայ		50.25
Րիօ Թինթօ		1662.

ՏԱՐԻԱ ԼԱՆԹԷԻ ՍԷՐԸ

ԳՐԵՑ՝ ՌԻՇԱՐ ՖՕՍ

ԺԼԹ.

Տանը միամիտ անկեղծ մարդուկը... Տօնաթօ առաջուընէ աւելի քիչ կը հետաքրքրուէր այս մարդուն մասին, որ կար ու... չկար մէջտեղը։ Մարդու ստուեր։ Անգամ մը շատ կանուխ տուն եկաւ, երբ ծերուկը արդէն անկողինէն ելած էր, իր վատիկանեան պաշտօնին սկսելէ առաջ տունին գնումները կատարելու։ Գետնայարկին կամ սանդուխին վրայ վաղանցիկ հանդիպում մը տեղի ունեցաւ։ Տօնաթօ կ՚ուզէր չտեսնելու զարնել այդ խեղճ ու կրակ դէմքը, որ օրէ որ կը սմքէր, բայց ակամայ կաշկանդուեցաւ մարդուկին ախուր աչքերուն մէկ նայուածքին։ Նայուածք մըն էր, որ արդարեւ պարտաւորեց երիտասարդը կենալ և քանի մը ոչ բոլորովին անբարեկամական այլ անտարբեր բառեր արտաբերել։ Այսպիսի առիթի մը Տօնաթօյի քմայքը բռնեց քիչ մը շատախօս ըլլալ։

«Ինչպէս էք։»

«Շատ բարեսիրտ էք։ Կ՚աղաչեմ գէշ մարդու տեղ մի՛ դնէք զիս։»

«Դուք գէշ մարդ։ Ահա հանդիսաւորապէս կը յայտարարեմ ձեզի թէ ես ձեզ արեւուն տակ ամէնէն լաւ մարդը կը համարիմ, սերովբէ մը մարդկային կերպարանքով։»

«Կ՚աղաչեմ, կատակ մի՛ ընէք ինծի հետ։ Այո՛, գիտեմ թէ մարդ կրնայ դիւրաւ կատակել զիս։ Բայց տեսէ՛ք, սիրելի պարոն, մտքովս ա՛յնքան կը զբաղիմ ձեզմով, ա՛յնքան միտքս ունիմ ձեր մասին, ա՛յն աստիճան համակրութիւն կը պարտաւորէք ինծի։ Ներեցէք, հոգածութիւն ըսել կ՚ուզեմ։»

Տօնաթօ ճակատը շփեց և լուրջ կերպարանք մը առաւ, որովհետեւ — ինչպէս կ՚ըլլայ որ այս ողորմելի արարածը իրեն համար կրնար համակրութիւն զգալ։ Համակրութիւնը գրեթէ կարեկցութեան պէս կը հնչէր իրեն։

«Շատ բարեսիրտ էք։»

Իր մեղմ, միամիտ ձայնով, որ կարծես շարունակ ներողութիւն կը խնդրէր, տիրուհի Ագրիպպինայի ամուսինը ըսաւ.

«Քաղաքավար մի՛ ըլլաք ինծի հանդէպ։ Կ՚աղաչեմ, կ՚աղաչեմ։ Ամէնքը կը նախատեն զիս։ Եւ հիմակ ալ ձեր մեծ քաղաքավարութիւնը ցաւ կը պատճառէ ինծի։ Եւ ճիշդ ձեզմէ չեմ սպասեր որ ցաւիմ։ Կը հասկնա՞ք։ Կը փափաքիմ որ գիտնաք թէ ի՛նչ մեծ համարում ունիմ ձեր մասին, ո՛րքան ամուր հաւատք ունիմ ձեր վրայ։»

«Այս կարկամած արարածն ալ իրեն կը հաւատայ եղեր...»։ Տօնաթօ խիստ շեշտով մը յարեց.

«Ինչպէս եղաւ որ այդ հաւատքին եկաք։ Ինչո՞վ կ՚արդարացնէք զայն։»

«Ներեցէ՛ք, չէի ուզեր ձանձրացնել ձեզ, եթէ բարեկամական բան մը ըսելու պէտք չունենայի։ Իրաւ որ ես բան մը չեմ հասկնար, բայց ներքին ձայն մը կ՚ըսէ ինծի թէ վերջապէս դուք ա՛յնպէս էք ինչպէս կը հաւատայի սկիզբէն ի վեր։ Եւ սկիզբէն արդէն հանճարի մը տեղ դրած էի ձեզ։»

«Զոր Հռոմցիք հեգնեցին և կատակեցին, Հռոմցիք՝ և Ֆիրէնցացիք, Վենետիկցիք և Միլանցիք։»

Եւ Տօնաթօ կը ծիծաղէր քրքջալով։

Ծերուկը պաղատեցաւ յուզեալ ձայնով.

«Ո՛չ այդպէս։ Դուք ձեզ կը պզտիկցնէք երբ այդպէս խօսիք։ Իրա՛ւ ես չեմ հասկնար ասանկ բաներէ։ Բայց — չեմ կարծեր որ Հռոմցիք և միւսները իրաւունք ունենան։ Ներեցէ՛ք որ համարձակիմ ըսել ձեզի, զգացածս միայն կ՚ըսեմ։ Պատիւ չունիմ Տարիա Լանթէն ճանչնալու։ Բայց — չքնաղագիւտ կին մըն է, մեծ կին մը։ Այս չքնաղագիւտ և մեծ կինը կը հաւատայ ձեզի — հակառակ Հռոմցիներուն և միւսներուն ձեր վրայ ըրած դատողութեան։ Ներողութիւն կը խնդրեմ որ համարձակեցայ այս անունը անուանելու ձեր առջեւ։»

Բռնազբօսիկ ժպիտով մը յարեց Տօնաթօ.

«Ինչո՞ւ այդ անունը պիտի չանուանէք եղեր։ Ամէնուն բերանն է։ Ասկէց առաջ իմինիս հետ, հիմա առանց իմինիս։»

«Դժբախտաբար, դժբախտաբար, դժբախտաբար։»

«Ո՛չ երբեք դժբախտաբար։ Այս այսպէս պէտք էր ըլլար։ Ուստի եղածը եղած է։»

«Այդպէս մի՛ ըսէք, դուք ձեզ կը ցաւցնէք» ըսաւ ծերուկը աղաչողական ձեւով։

Տօնաթօ կեցուց զայն, քանի մը քայլ ետ գնաց և ըսաւ ի սրտէ.

«Բարեկամաբար կը խօսիք, բարի մարդ մըն էք, բարեսիրտ մարդ մը։ Եթէ աշխարհի վրայ արդարութիւն և իրաւունք ըլլար, դուք աւելի երջանիկ մարդ մը պիտի ըլլայիք։»

«Շնորհակալ եմ, շնորհակալ եմ։»

Ծերուկին ձայնը խղդուկ կը հնչէր։ Շարժում մը ըրաւ իբրեւ թէ Տօնաթօյի ձեռքը բռնել կ՚ուզէր, սակայն զանց ըրաւ։

Անկեղծ համակրութեամբ լեցուն երիտասարդը հարցուց.

«Դէմքերնիդ աւրուեր է։ Անշուշտ հիւանդ էք։ Երբեք դուք ձեր վրայ չէք մտածեր։ Կարծեմ ծանր հիւանդ էք, և առտուն կանուխ ելեր էք ծաղիկներու շուկայէն երթալ սոնկ գնելու ձեր զաւկին համար.... Տէ՛ր իմ, ի՞նչ ունիք։»

(Շարունակելի)

„ԾԱՂԻԿ“

ՏՂՈՑ ԵՒ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՆԴԷՍԸ

Ծաղիկ տղոց և դպրոցականներու հանդէսին 37րդ թիւը հրապարակ ելաւ հետեւեալ ճոխ բովանդակութեամբ և պատկերազարդ .—

1. Շնորհաւոր պարիկը (հէքեաթ)՝ ՅԱԿՈԲ ՏԷՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ ։ 2. Շնորհալի մանուկին՝ ԵՐ. Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ ։ 3. Պզտիկ բանւորին արկածը՝ ԳԵՂԱՄ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ ։ 4. Մանուկին իղձը՝ ԳՐ. Մ. ԱՐՄՈՒՆԻ, 5. Մեր փիսիկը՝ ՆԱՐԴՈՒՀԻ ՓԱՆՈՍԵԱՆ ։ 6. Ջուկի պարտք (գերմաներէնէ) Թ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ։ 7. Փոքրիկ Երուանդ (պատկերով) ։ 8. Պզտիկ հանրագիտարան (տաբատին նախահայրը) ։ 9. Անճաղաճավարութիւն ։ 10. Հետաքրքրաշարժ նօթեր (Աշխարհի ամէնէն հարուստ տղաքը, 3 ժամ 23 վայրկեանէն աշխարհի շրջանը) ։ 11. Վարդունի (Թերթօն) ԿՈՄՍՈՒՀԻ ՏԸ ՍԷԿԻՒՌ ։ Նաև պարգեւաւոր հանելուկներ ։

Բաժնեգինն է Պոլսոյ և գաւառներու համար 30 ղրուշ և արտասահման 7 ֆրանք ։ Գինն է 20 փարա ։ Հասցէ Ղալաթիա, Քուրշունլու խան, Սագաեան տպարան ։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆ .— Բարիզի օսմ. դեսպանատան Բ. քարտուղար անուանուեցաւ նոյն դեսպանատան կցորդ Ճէմիլ պէյ ։

*** Պրուսայի նահանգին դատական քննիչ անուանուեցաւ Էնկիւրիի ու Գոնիայի նահանգներու դատական քննիչ Ահմէտ Համտի էֆ. որուն յաջորդեց Էտիրնէի վերաքննիչ ատեանին պատժական ճիւղին նախագահ Ապտիւլֆէթթահ էֆ. ։ Այտընի կեդրոնական նախադատ պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ՝ Գոնիայի կեդր. նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնական Եուսուֆ Նիհատ պէյ, որուն յաջորդեց Պուրտուրի նախադատ պատժական ճիւղին նախագահ Ալի Խաքի էֆ. ։ Անոր ալ յաջորդեց Ամասիոյ նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնական Արիֆ էֆ. ։ Այս վերջինին ալ յաջորդեց Հիւտէյտայի առեւտրական դատարանին նախկին նախագահ Ալի Րիզա էֆ. ։ Ճանիկի նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնական անուանուեցաւ Զաթալճայի նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնական Ալի Հայտար պէյ, որուն յաջորդեց Ճանիկի նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնական Մէհմէտ Արիֆ էֆ. ։ Հէքքեարիի նախադատ պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Մարաշի նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնական Հիւսէյին Հիւսնի էֆ., որուն յաջորդեց Մալաթիոյ նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի նախորդ օգնական Ապպաս էֆ. ։

ԻՄԹԻԱԶԻ ոսկի չքանշան՝ տրուեցաւ Կայս. բժշկական վարժարանին բժշկապետ միրլիվա Սըպատարօ փաշայի ։

ԱՍՏԻՃԱՆ .— Սանիէի աստիճան տրուեցաւ Արտաքին գործոց նախարարութեան ծածկագրութեանց դիւանին քարտուղարներէն Ալի Շէվգը էֆ.ի և Հանրային Պարտքի կեդրոնական վարչութեան հաշուակալութեան ու հասոյթներու ճիւղին հաշուակալներէն Հիւսամէտտին պէյի ։ Սալիսէի աստիճան՝ Զիլէ գաւառակին գայմագամ Խայրի պէյի և Պոլսոյ Հուգուգի Բ. դատարանին քարտուղարներէն Շէրէֆէտտին էֆ.ի ։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ .— Իտալիոյ կառավարութիւնը Քուրոն տ'Իթալի պատուանշանին Բ. կարգը տուաւ Կայս. Անձնական Գանձուն ուսեալներու մթերանոցին Տնօրէն Կալիպ պէյի, նոյն պատուանշանին Գ. կարգը՝ օգնականին՝ Եուսուֆ էֆ.ի և Դ. կարգը՝ երկրորդ քարտուղար Հագգը պէյի ։ Կայս. Իրատէ մը արտօնեց այդ պատուանշաններուն գործածութիւնը ։

ԴՐՈՇՄԱՏՈՒՐՔԻ ԿԱՆՈՆԱԳՐԻՆ կիրառմանը վերաբերեալ խնդիրները քննելու և այդ օրէնքին տրամադրութիւնները բացատրելու և մեկնելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը առջի օր ալ գումարուեցաւ արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ՝ Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Հագգը պէյի նախագահութեամբ և չարունակեց իր խորհրդակցութիւնները ։

ԾԱՌԱՆԵՐ ԵՒ ՍՏՆՏՈՒՆՆԵՐ .— Մոնիթէօր կ'անդրադառնայ ծառաներու և ստնտուներու առողջութեան հարցին, որ հանրային հանգամանք ունի ։ Վերջերս ընտանիքի մը մէջ պզտիկ տղայ մը թոքախտի նշաններ ցոյց կուտայ ։ Հայրը մայրը սերունդով առողջ էին, ո՞ւրկէ ուրեմն այս ախտը ։ Բժշկական քննութիւն մը երեւան հանեց թէ պզտիկին ծառան թոքախտաւոր աղջիկ մըն էր ։ Ասիկա միակը չէ ։ Շատ մը անծանօթ մարդիկ կը մտնեն տուներնիս, առողջութիւննին դաղտնի մնացած կ'ըլլայ՝ կամ կուտան նորածիններու ։ Ասոնց մէջ բնական է թէ ախտաւորներ պակաս չեն ։ Ասոր իբր դարման կ'առաջարկէ որ բժշկական պարբերական քննութեան մը ենթարկուին ծառաներն ու ստնտուները ։ Բայց իրենց կարգին ընտանիքներն ալ կրնան կատարել այս գործը, իրենց տան բժիշկին լաւ մը քննել տալով նորեկ ծառան ։

ԼԻԲԱՆԱՆՑԻՆԵՐԸ .— Նոր որոշման մը համաձայն Կայսրութեան ուրիշ կողմերը հաստատուած Լիբանանցիները երբ զաւակ ունենան, ասոնք ենթակայ պիտի ըլլան զինուորական ծառայութեան. իսկ քրիստոնեայ Լիբանանցիներու զաւակները զինուորական տուրքի ենթակայ պիտի ըլլան ։

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ երկաթուղիին Բ. Տնօրէն Մ. Հէլֆէրիշ երէկ Պերլինէն Պոլիս եկաւ ։

ՇՔՕՏՐԱՅԻ կուսակալութեան գիմումին վրայ, եգիպտացորենին նման ցորենին ալ Կայս. երկիրներէ Քարատաղ արտածուիլը պիտի թոյլատրուի ։

ՎԱՆԱՅ ծովին համար յանձնարարուած քարիւղաշարժ շոգենաւակը ուղեւորի և գոյքի փոխադրութեան պիտի գործածուի ։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ .— Ցայտնի է թէ 25 և 10 ղրշ. դրամական տուգանք կ'առնուի անոնցմէ որ գաւառներէն Պոլիս կու գան և արձանագրութեան գործողութիւնները կատարել չեն տար. նաև անոնցմէ որ տեղէ մը ուրիշ տեղ փոխադրուելով, որոշեալ պայմանաժամին մէջ բնակավայրի փոխադրութեան գործողութիւնները կատարել չեն տար ։ Զեռնհաս պաշտօնարանը տեղեկանալով որ դրամական տուգանքի գործողութիւնը կատարող պաշտօնեաները զեղծումներ կը գործեն, որոնց առոնց նկատմամբ հարկ եղածը ի գործ դնել ։ Միւս կողմէ յարմար դատեց որ 25 ու 10 ղրշնոց դրոշմաթուղթեր հաստատելով, դրամական տուգանքներու պահուն գրութեանց վրայ փակցուին և պատկանեալ պաշտօնեաները չնշեն զանոնք ։ Այս մասին արտօնութիւն խնդրուեցաւ Բ. Դուռնէն ։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ԵՒ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ նոր շէնքին կահաւորման համար Թղթատարական Ընդհ. Տնօրէն Ֆախրի պէյի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ որ կիրակի օրերը նիստ պիտի գումարէ ։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ ելեկտրաշարժ թրամուէյի և ելեկտրական լոյսի Ընկերութեան գոմիսէր կարգուեցաւ Թղթատարական ու հեռագրական վերատեսչութեան ելեկտրականութեան գործարանին Տնօրէն Բաքիֆ պէյ ։

ԴԱՏԱՍՏԱՆԻ ենթարկուեցան Սըվազի Հաւզա գաւառակին նախադատ ատեանի նախորդ անդամ Մուսթաֆա էֆ. և Գասթէմօնիի Թոսիա գաւառակին նախադատ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնականի փոխանորդ ոստիկանութեան գոմիսէր Կալիպ էֆ. և ոստիկան-զինուորներու տեղակալ Մուսթաֆա աղա ապօրէն ընթացքի մէջ գտնուած ըլլալնուն համար ։

ԶՄԵՌՈՒԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ .— Եղանակին յարմար և անգլիական ու գաղղիական առաջնակարգ կերպասներէ պատրաստուած արանց և տղոց համար ամէն տեսակ հագուստի ճոխ մթերք մը հասած է Սուլթան Համամ Բինթօ խանի տակ «Ճէյլան» հանրածանօթ հանդերձատունը՝ որոնք գինի մասին անմրցելի առաւելութիւն մը ունենալովին հանդերձ կը ծախուին մէկ թիւը 2 ղրշ.ի և ⁰/ₒին 10 զեղչով. հոն կը ծախուին նաև անգլիական գործարաններու արանց և տղոց մուշամպաները. առիթ մը որով յոյլի թէ հասարակութիւնը պիտի կարենայ գնահատել ։ 17—18

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ .— Գուզկունճուք, Իսաք անուն մէկը մտաւ նոյն տեղը Եասէֆի խանութը և երբ դարակէն դրամ կը չորթէր, օճիքը ձեռք տուաւ ։ Իսաք ասկէց քանի մը օր առաջ ալ մտած էր Սկիւտար, գամավաճառ Պետրոսի խանութը ու կապար և այլն գողցած էր ։

*** Գատըգիւղ, Գուրպաղըլըը Տէրէ Էօմէր էֆ.ի տունը գող մտնելով կարգ մը առարկաներ չորթեց ։

ԱՆՀԱՒԱՏԱՐԻՄ ԱՐԿՂԱԿԱԼ. Գահիրէէն կը գրեն թէ կազի ընկերութեան արկղակալ Մ. Տէլլամօրէ որ 200,000 ֆրանք խլրացնելով անյայտ եղած էր, ձերբակալուեցաւ ։ Այս արկղակալը ասկէց առաջ երկու անգամ ալ զեղծումներ գործած էր նոյն ընկերութեան մէջ ։

ՈՃԻՐ .— Սարըեարի մէջ 18 տարեկան Եաշար անուն ձկնորս մը, առջի օր երբ գինով էր կռուեցաւ իրեն տարեկից Հիւսէյինի հետ ։ Իրենց մէջ արդէն հակառակութիւն կար ։ Եաշար դաշոյնը քաշելով ծանրապէս վիրաւորեց Հիւսէյինը ։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐԸ

ԳԼՈՒԽ Բ.

ՈՍՏԻԿԱՆԻՆ ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՄԱՍ Թ.

ԲԱԺԱՆՈՒՄ Ե.

Զանազան

Յօդ. 115. — Դաստիարակապորտներէ եւ յոռի ընթացք ունեցողներէ անոնք որ տասնչորս տարեկանէն վար են, մինչեւ որ քսան տարին լրացնեն ոստիկանութեան հսկողութեանը տակ պիտի գտնուին ։ Ուստի ոստիկանութիւնը ապահովութիւն ստանալով զանոնք իրենց հօրը կամ մօրը և կամ պաշտպանին ու ազգականներուն պիտի յանձնէ, որպէս զի արհեստ մը ուսուցուի և անոնց դաստիարակութեանը հոգ տարուի, և կամ ոստիկանութիւնը հարկ եղած միջոցները ձեռք պիտի առնէ անոնց ուսուցմանը ու դաստիարակութեանը համար ։

Յօդ. 116. — Ծովային ու ցամաքային որսորդութեանց կանոնագրին համաձայն որսորդութեան արտօնագիր չստանալով ծովի և ցամաքի վրայ որսորդութիւն կատարողները, ինչպէս նաև որսորդութեան եղանակէն տարբեր եղանակներու մէջ որսորդութիւն կատարել ուզողները, նոյն իսկ եթէ արտօնագիր ալ ունենան, պիտի արգիլուին. անոնց որսորդութեան գործիքները ու զէնքերը պիտի գրաւուին ։

Յօդ. 117. — Որսորդութեան արտօնագիր չի տրուիր անոնց որ քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու դատապարտուած են, դատարկապորտ են, տասնըութ տարին չեն լրացուցած, ոստիկանութեան հսկողութեանը ենթարկուած դատապարտեալներ են և կամ կառավարութիւնը արգիլած է անոնց զէնք կրելը ։ Ատոնցմէ եթէ որ եւ է կերպով արտօնագիր ստացող մը տեսնուի, կը բռնուի, և թէ՛ զէնքը և թէ արտօնագիրը կ'առնուին ։

Յօդ. 118. — Քաղաքներու, գիւղաքաղաքներու, զբօսավայրերու եւ թաղապետական պարտէզներու մէջ որսորդութիւնը կ'արգիլուի ։

Յօդ. 119. — Ոստիկանութիւնը երբ իմանայ թէ առանց Կայս. Իրատէի ուղօթատեղի, վարժարան և այլ այդ կարգի այն տեսակ շէնքեր կը կառուցուին, որոնց կառուցման համար Կայս. Իրատէ անհրաժեշտ է, առանց ժամանակ կորսնցնելու տեղեկութիւն պիտի հաղորդէ պատկանեալ պաշտօնարանին ։

Յօդ. 120. — Մասնաւոր կանոնագրին տրամադրութեանց համաձայն արգիլուած ըլլալով առանց արտօնութեան տպարանի բացումը և ամէն տեսակ լրագրի, գիրքի, տետրակի, ծանուցումներու եւայլն տպագրութիւնը ու հրատարակութիւնը, ոստիկանութիւնը երբ իմանայ որ առանց արտօնութեան գիրք, տետրակ, լրագիր եւայլն տպագրուած են, անյապաղ իմաց կու տայ պատկանեալ պաշտօնարանին ։

Յօդ. 121. — Լրագիր և ուրիշ պարբերական թերթեր փոխադրողներուն, վաճառողներուն և ցրուիչներուն արգիլուած է փողոցներու մէջ ծախած թերթերուն պարունակութիւնը պոռալով ծանուցանել ։

Յօդ. 122. — Թատրոններու, երգեցիկ սրճարաններու մէջ և այդ կարգի ուրիշ վայրեր հսկողութիւն պիտի կատարուի, որպէս զի պատկանեալ պաշտօնարանին կողմէ քննուած ու վաւերացուած «փիէս»ներէն տարբեր բաներ չներկայացուին, անվայել երգեր չերգուին և բարոյական անհամապատասխան արարքներ տեղի չունենան ։ Զվաւերացուած «փիէս»ներու ներկայացումը, անվայել երգերու երգուիլը և հանրային բարոյականին անհամապատասխան արարքները պիտի արգիլուին ։

Յօդ. 123. — Ոստիկանութիւնը քննութիւն պիտի կատարէ այն նորածիններու մասին որոնք տուներու դուռներուն առջև և հոս ու հոն կը թողուին ու թողողները յայտնի չեն. տեղեկագիր մը կը պատրաստուի և այն նորածիններէն անոնք որոնց վրայ որոշիչ նշան մը կայ, պատկանած համայնքութեան կը յանձնուին. իսկ այդ տեսակ նշան մը չունեցողները՝ Կ. Պոլսոյ մէջ Համազգային Անկելանոցին, իսկ գաւառներու մէջ Բոլահխանէի և որբանոցի նման վայրերը. եթէ այդ կարգի վայրեր չգտնուին՝ տեղական թաղապետութեանց ։ Տեղեկագիրներն ալ պատկանեալ պաշտօնարանին պիտի ղրկուին՝ մարդահամարի արձանագրութիւնները կատարելու նպատակով ։

Յօդ. 124. — Եթէ ընկեցիկ մանուկ մը իբրև որդեգիր ուզող մը ըլլայ, ուզողէն ապահովութիւն առնուելով տղան անոր կը յանձնուի. խնդիրն ալ կը նշանակուի տեղեկագիրներուն մէջ ։

Յօդ. 125. — Տեղ մը եթէ տարափոխիկ և համաճարակ հիւանդութիւն ծագի, ոստիկանները իսկոյն իմաց պիտի տան պատկանեալ պաշտօնարանին, և մինչև որ ատոնք ժամանեն, հարկ եղած միջոցները ձեռք պիտի առնուին, որպէս զի հիւանդութիւնը չճարակի ։

Յօդ. 126. — Երբ չէնք, պատ ու կոյուղի փլչելու նման վտանգաւոր պարագաներ տեղի ունենան, ոստիկաններ նախորդ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, պատկանեալ պաշտօնեաներուն իմաց տալով հանդերձ, հարկ եղած միջոցները ձեռք պիտի առնեն ։

Յօդ. 127. — Ոստիկանները երբ տեղ մը պէտք եղածէն աւելի քարիւղ, նաֆթ, օղի և այդ կարգի դիւրավառ նիւթեր գտնեն, պատկանեալ պաշտօնեաներուն իմաց պիտի տան և այդ մասին հարկ եղած զգուշական միջոցները ձեռք պիտի առնեն ։

Յօդ. 128. — Ոստիկանները երբ տեսնեն ու լսեն թէ մեռեալ պիտի թաղուի այն տեսակ վայր մը, ուր ըստ օրինի մեռեալ չի կրնար թաղուիլ, իսկոյն պիտի արգիլեն ։

Յօդ. 129. — Երբ տեղ մը հացի, միսի և անմիջական ուրիշ պէտքերու նուազում տեսնուի, ոստիկանները իսկոյն տեղեկութիւն պիտի հաղորդեն թաղապետութեան և ձեռնհաս պաշտօնարանին. միւս կողմէ ալ իրենց կողմէ հարկ եղած միջոցները ձեռք պիտի առնեն՝ ժողովրդեան պէտքերը հոգալու համար և թող պիտի չտան որ ժողովուրդը նեղութիւն քաշէ. նաև այդ պէտքերուն նուազութեան պատճառներուն և եղանակին վրայ քննութիւն կատարելով, եթէ չահադիտութեան պարագայ մը նշմարեն, խնդիրը պիտի տեղեկագրեն իրենց պատկանած պաշտօնարանին ։

Յօդ. 130. — Երբ տեղ մը կառախումբի կամ շոգենաւի չհասնելով և կամ երկաթուղիին չկրնալ ճամբայ ելլելովը ժողովուրդէն մնացողներ ըլլան, ոստիկանները ատոնցմէ տեղ ունեցողները ղրկելով և չունեցողներն ալ յարմար տեղեր պատսպարելով, հարկ եղած դիւրութիւնները պիտի ընծայեն ։

Յօդ. 131. — Երբ ճամբան հիւանդացող մը և կամ արկածի ենթարկուելով ինկած ու իր բնակավայրը երթալու անկարող մարդ մը տեսնուի, ոստիկանները հարկ եղած օգնութիւնը պիտի ընեն՝ զայն փոխադրութեան յարմար միջոցով մը իր բնակարանը տանելով, եթէ անմիջական դարմանի կարօտ ըլլայ, ամէնէն մօտը գտնուած դեղարանին մէջ դարմանել տալով, ի հարկին այդ կարգի անձանց հետ երթալով և կամ անոնց պաշտօնեայ մը ընկերացնելով ։

Յօդ. 132. — Տեղ մը ողողումի և երկրաշարժի նման աղէտ մը երբ պատահի, ոստիկանները պիտի փութան ժողովրդեան կեանքը և ինչքը ազատելու. նաև տեղեկութիւն պիտի տան իրենց պատկանած պաշտօնարանին ։

Յօդ. 133. — Երբ փողոցներուն մէջ թափառող և իրենց բնակարանին գտնուած տեղը իմաց տալու անկարող տղաք տեսնուին, ոստիկանները իսկոյն անոնց տանը և ծնողքին նկատմամբ քննութիւն կատարելով պիտի յանձնեն ։

Յօդ. 134. — Երբ տեղ մը կամ ճամբայ մը հարցնելու համար դիմում ըլլայ, ոստիկանները ցոյց պիտի տան այդ տեղը ու ճամբան ։

(Շարունակելի)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԶՕՐ. ՍԴԷՕՍԷԼ ՄԱՀՈՒԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 5 Յնվր. — Բորդ-Արթուրի անձնատուութեան խնդիրը քննելու համար Զարին կողմէ կարգուած դատարանը այսօր արձակեց իր վճիռը, և մահուան դատապարտեց Ստէօսէլ, Ֆօք և Ռայս զօրավարները, յայտարարելով որ անոնք բերդաքաղաքը Ճափոնցիներուն յանձնեցին առանց սպառելու պաշտպանութեան ամէն միջոց ։ Իսկ Զօր. Սմիրնով դատապարտուեցաւ տասնամեայ բերդարգելութեան ։ Ստէօսէլ, Ֆօք ու Ռայս զօրավարներուն դէմ արձակուած մահուան վճիռին մէջ մեղմացուցիչ պարագաներ կան Ֆօքի ու Ռայսի համար ։ Ընդհանուր կարծիքը այն է թէ Ռուսիոյ կայսրը ներում պիտի շնորհէ այս չորս դատապարտեալներուն ։

— Ռուս կառավարութիւնը ընդունեց որ Մ. Պոպեաղի տեղ ծովակալ Դուպասով Բեղերսպուրկի դեսպան կարգուի ։

— Մ. Շիբով Առեւտրական նախարար անուանուեցաւ հանգուցեալ Մ. Ֆիլոզոֆովի տեղ ։

ՊԵՐԼԻՆ. — Գերման կայսրը և կայսրուհին Շաբաթ օր Պերլինէն պիտի մեկնին դէպ ի Նափոլի, ուրկէ պիտի նստին Հոհէնձոլէրն զբօսանաւը, և պիտի երթան Գորֆու ։ Կայսրը Ապրիլին սկիզբը պիտի դառնայ Պերլին ։

— Ելեւմտից նախարար պարոն Շթէնկէլի և Բայխստակի ամէնէն կարեւոր կուսակցութեանց միջև համաձայնութիւն գոյացաւ Պրիւսէլի շաքարի պայմանագրին վրայ ։ Զինուորական ելեւմտացոյցին վիճաբանութեան պահուն ընկերվարականները և ազատականները երբ պահանջեցին որ պատերազմական նախարարութենէն կախում ունենայ զինուորական դիւանը, քայց պատերազմական նախարարութեան ներկայացուցիչը մերժեց այս ծրագիրը, ըսելով որ բանակին վերին Սպարապետը չի կրնար Խորհրդարանին ազդեցութեան ներքեւ գտնուիլ ։ Խայխստագը մերժեց ընկերվարական կուսակցութեան այն առաջարկը թէ միամեայ զինուորական ծառայութեան դրութիւն հաստատուի ։

ՀՌՈՄ. — Քոնոթի դուքսը և դքսուհին պիտի ընդունուին Թագաւորին, Թագուհիին և մայր Թագուհիին կողմէ ։ Թագաւորը այս գիշեր Քուիրինալի մէջ հացկերոյթ մը պիտի տայ ի պատիւ չուէտական պատուիրակութեան ։

— Մոգատիշէն կը հեռագրեն թէ Մոլինարի հարիւրապետը և 83 հոգի սպաննուեր են Պէնիտալայի (Հապէշիստանի) ճակատամարտին մէջ ։ Հարիւր քսան բնիկ վիրաւորներ, մեծ կորուստներ կրելէ ետքը, նահանջեր են ։ Հիմա Լուկ հանդարտ է Զիբէլլի տեղակալին հրամանատարութեանը տակ ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Նիւ Եորքէն կը հեռագրուի թէ Տըն'ս Մէրքանթիլ գործակալութեան հրատարակած վիճակագրութենէն կ'երեւի թէ այս շաբթուան մէջ 418 սնանկութիւն պատահեցան ընդդէմ 285ի, որ պատահած էին անցեալ տարի նոյն շաբթուն ։

— Թիւ 2 Թորփիլանաւը այսօր Բորդսմութի նաւահանգիստէն դուրս ելած միջոցին բախեցաւ «Զէֆիր» թորփիլաձիգին, և մեծապէս վնասուելով նաւահանգիստ քաշուեցաւ ։ «Զէֆիր» ո՛ և է վնաս չկրեց ։

ՎԻԷՆՆԱ. — Աւստրիական պատուիրակութեան արտաքին գործոց յանձնաժողովը ընդունեց արտաքին գործոց նախարարութեան ելմտացոյցը ։ Մ. Մ. Ուրգալ և Շրայնէր ի վեր հանեցին այն վտանգները որոնց պիտի ենթարկուի Աւստրիոյ երկրագործութիւնը՝ աւստրօսերպ առեւտրական դաշնագիրը կնքուած պարագային ։ Յանձնաժողովին տեղեկաբերը յայտարարեց թէ առեւտրական դաշնագիրը փոխադարձ զիջողութեան հիման վրայ միայն կրնայ կնքուիլ ։

— Աւստրօսերպ դաշնագրին կնքումը յետաձգուեցաւ Սքուբշթինայի մէջ նախարար Մ. Գոսթա Սթոյանովիչի այն ճառին վրայ թէ Աւստրիոյ պահանջումները անընդունելի են ։

ԲԱՐԻԶ. — Ֆրանսայի և Իտալիոյ ելեւմտից նախարարները բանակցութիւն կը կատարեն ժառանգութեան նկատմամբ Անգլիոյ և Ֆրանսայի միջև կնքուած պայմանագրին նման պայմանագիր մը կնքելու համար Ֆրանսայի և Իտալիոյ միջև ։

— Հրապարակին վրայ գիները ընդհանրապէս ամուր են, բայց գործառնութիւնները սահմանափակ ։ Բացի ռուսական թուղթերէն, որ գործառնութեանց տեղի տուին թէև զուտ չահադիտական անսակէտով, ուրիշ թուղթերու վրայ գործառնութիւնները շատ սահմանափակ են ընդհանրապէս ։ Ֆրանս. Ռանդը փոփոխութիւն չկրեց ։ Պանքայի թուղթերը հանդարտ են ։ Օսմ. թուղթերը ամուր, և Ռէժիի թուղթ կ'ուզուի 455 ֆր.ի ։ Ռիօ Թինդօ 10 ֆր բարձրացաւ. պղինձի գինին 62.7ի ելլելուն հետեւանքով ։ Պալիա Գարա Այտըն բարձրացաւ 468ի, և փակուեցաւ 464ի ։ Լոնտոնի Սակարանէն լուր կը տրուի թէ գործառնութիւն չկայ ։ Ամերիկեան թուղթերու վրայ գործառնութիւն չկայ ։ Նախորդ օրուան գիները թեթեւապէս ամրացան ։ Հարաւ Ափրիկեան հանքային թուղթերը հանդարտ են ։

ՊԷՅՕՂԼՈՒ ԽԾՐԱ ՏԱՒՐԷՍԻՆՏԷՆ

Ռաֆայէլ Գարակէօզեան էֆ.նին միւթէվէֆֆա Յովսէփ Նալեան վէրէսէսինտէն մախտումը Ճէզար էֆ. իլէ քէրիմէլէրի մատմազէլ Անժէլա իլէ Էլէնի վէ Մարի զիմմէթլէրինտէ ռէքտիկէրինէ քէֆիլը պիւլմալ սուրէթիյլէ մահքիւմունիյհ ալաճաղը օլան 380 լիրանըն մա ֆաիզ վէ մէսարիֆը մուհաքքէմէ մէրգումէնտան Ճէզար էֆ. հագգընտաքի թալէպ աթիյէ Թալիգէն տէկէլէյէրինտէն Թահսիլինէ գարար վէրիլտիկինի միւթէզամմին Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսի Պիրինճի Հուգուգ տաիրէսինտէն սատըր օլուպ մէվգըի իճրայէ գօնըլան իլամ իւզէրինէ մահքիւմալէյհիմը մէզպուրանը թէպլիղաթը լազիմէ իյֆա գըլընմըշ իսէ տէ, թէավիյէյէ տէյնէ պիր սուրէթ իրաէ իթմէմէլէրինտէն նաշի մէպալիղը մէզքիւրէյէ մուգապիլ տաիրէ մուամէլէյհ էօհտէսինտէ վէֆաէն մէֆրուզ վէ ֆիրուխթը մէզքիւր իլամըն մահքիւմ պուլըննան Պանկալթըտա Պէօյիւքտէրէ ճատտէսինտէ քէաին Թէվսիի Ինթիգալը 133 արշըն արսա իւզէրինէ քէարկիր օլարագ մէպնի իքի գաթտան իպարէթ պիր չաթըը արա մաhալլինի վէ սաղիր վէքէպիլը 6(1) օտա վէ պալքոնը մէշթէմիլ վէ արգասընտա արզէն 8 արշըն 16 պարմագ վէ Թուլէն 133 արշըն մըգտարընտան իպարէթ տէբոընինտէ գույույը միւշթէմիլ պաղչէ մահալլինի շամիլ 59 նիւմէրօյը պիր պապ խանէ իլէ իթթիսալինտէ քէաին արզէն 7 վէ Թուլէն տախի 29 գի ճէման 207 արշընտան իպարէթ պարտագըը շամիլ արսանըն իշպու իլան Թարիխինտէն իթիպարէն 25 կիւն սօնրա պիլ միւզայէտէ ֆիւրուխթընա Թէշէպպիւս օլունաճագընտան, Թալիպ օլուպ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին Պէյօղլու իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

23 Քեան. Սանի 323

ՆՈՐ ԳՐԱՏՈՒՆ

ՔՈՒԹՈՒՊՃԱՆԷԻ ԷՏԷՊ

Լեւոն էֆ. Տէյիրմէնճեան, որ գրավաճառական և տպագրական գործերու մէջ երկարժամանակեայ փորձառութիւն ստացած է, այս անգամ Պապը Ալի ճատտէսի, Ճըղալօղլու փողոց հաստատած է նոր գրատուն մը, «Քութիւպհանէի Էտէպ» անունով, ուր

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻՆ Թուրքերէն, ֆրանսերէն և հայերէն հին և նոր ամէն տեսակ գրքեր.

ԿԸ ՏՊԱԳՐՈՒԻՆ քարտվիզիթ, նամակի և պահարանի գլուխներ, մահազդեր, հարսանեկան հրաւիրագրեր, այցաքարտեր եւն.

ԿԸ ԿԱԶՄՈՒԻՆ խնամեալ կերպով ամէն տեսակ գրքեր և լրագրի հաւաքածոներ և այլն.

ԽԻՍՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ

Անոնք որ այս գրատան հետ գործ ունենան, փորձով պիտի համոզուին Տէյիրմէնճեան էֆ.ի ճշդապահութեան և յանձնարարութեանց արագ ու ճշգրիտ գործադրութեան ։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

24/6 Յունվար 1908

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՔՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Օ.Ո.	105 25
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	105 21
Երէկուան էն բարձր գինը	»	105 26
» էն վար գինը	»	105 17

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	ֆր.	177 25
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	177 —
Երէկուան էն բարձր գինը	»	177 25
» էն վար գինը	»	76 75

Միտիլլիի Պանքա		5 —
Սելանիկի »	ֆր.	138 —
Քարասու Բրէվըլէժիէ	ֆր.	35 —
» Օրտինէր	»	29 —
Շիրքէթը Խայրիէ	Օ.Ո.	43 —
Շիրքէթը Խայրիէի Համիտիէ	Օ.Ո.	4 45
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	8 80
Ժիւպաստա Թռամվայ	»	4 45
» պարտաթուղթ	ֆր.	472 —
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	325 —
Անատօլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա.Ո.	16 32½
Իզմիրի քարափ	»	592
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ.Ո.	4 17½
Քարափ Կ. Պոլսոյ	ֆր.	433 —
Թրամվայ		49 50

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Ցունական փոխառութիւն	ֆր.	246 —
Պանք Նաւ. Կրէտ.	»	411 —
» » » Նոր	Օ.Ո.	4 01
Լաւրիոն	ֆր.	65 —

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղշ.էն	Ղշ. փր.
Ֆրանսական ոսկի	87 13
Անգլիական ոսկի	110 05
Բոլ	92 —
Մէճիտիյէ արծաթ	108 07
» քառորդ	108 10
» մանրուք	105 10
Մէթալիք	101 —
Պէշլիք	103 20
Ռուսի Թղթադրամ	8 60
Քրիմից	50 —

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	Ղշ.	110 25
Բարիզի » »	Փր.	22 76½
Վիէննայի » »	քուրոն	21 77
Պերլինի » »	մարք	18 50

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

5 Փետրվար 1908

Ֆրանսական Ռանթ 3%	96 72
Օսմ. միաց. փոխ. 4% բաց.	96 97
» » » գոց.	97 65
Ռումէլիի երկաթուղի ֆր.	181 25
Ռէժիի պարտաթուղթ »	455 —
Օսմանեան մաքս »	— —
Օսմանեան Պանքա »	721 —
Քրէտի Լիոնէ »	1208 —
Բարիզի Պանքա »	1487 —
Իտալական Ռանթ 4% »	103 30
Ռուսական » 5% 1906	97 72
Սպանիակ. արտ. փոխ. 4%	94 67
Պալիա Գարա Այտըն ֆր.	464 —

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

5 Փետրվար 1908

Անգլիական Ռանթ	87 50
Օսմ. Միաց. Փոխս. բաց Գ.Կ.	96 25
» » » գոց. »	96 25
Օսմ. Պանքա	18 75

«ՄԱՆԶՈՒՄԲԻ ԹԵՐԹՕՆԸ»
ԹԻՒ 32

ԱՐՑՈՒՆՔ ԽՈՒՄԻ ԿԻՆԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Զ.

ՀԱՅՐԸ ԵՒ ՄԱՅՐԸ ԱՆԾԱՆՕԹ

Բժիշկը մանկիկը Էլիանի շրթունքներուն մօտեցուց որպէս զի մայրական առաջին համբոյրը ընծայէ անոր։

Յանկարծ գժբաղդ աղջիկը սարսափահար գլուխը ծածկից իր բարձերուն մէջ։

—Ռէիրին պտուղը, մրմնջեց անլսելի կերպով։

Օր. Բիւ Կիյյօմ անմիջապէս Էլիանի մօտեցաւ... Բժիշկը բան մը չէր նշմարած։ Իր կարգին ծեր Օրիորդն ալ մանկիկը ներկայացուց մանկամարդ կնոջ և իր անոր վրայ յառած աչքերը կարծես բսել կուզէին։

«Այս խեղճ արարածը պէտք է պատժուի ոճիրի մը համար որուն մէջ բոլորովին անմեղ է։»

Արդէն Էլիանի սիրտը բացուած էր։ Ատելութեան զրահը խորտակուած էր և իր անգոյն այտերն ի վար կը հոսէին ճշմարիտ մօր մը քաղցր արցունքները։

Դէպի իրեն քաշեց պզտիկ մանկիկը և երկարօրէն համբուրեց զայն։

—Այլ ևս ստնտուին յանձնելու է, յարեց բժիշկը, իսկ դուք պէտք է քնանաք որովհետև մայրն ու զաւակը շատ առողջ են։ Կրնաք հեռագրել ձեր ամուսինին որ երջանիկ հայր մըն է։

Էլիան չպատասխանեց... հագիւ լսած էր... յոգնութիւնը սպառած էր զինքը, և քնացաւ, ժպիտ մը շրթունքին վրայ։

Ցերեկուան մօտ արթնցաւ, բժիշկին այցելութեան առեն, որ նորածինը քննելով բացագանչեց։

— Հիանալի, կատարելապէս առողջ, և բարեբաղդ էք տիկին որ այսպիսի սնունդ մը գտեր էք, կը ճանչնամ տիկին Գօտիէն որ երբեք ձեր մանկիկին ծոմ պահել տալու տրամադիր չէ։

Գալով ձեզի տիկին, շարունակեց բժիշկը Էլիանի դառնալով, ձեր վիճակը կարելի եղածին չափ գոհացուցիչ է, և անկարելի է կարծել թէ կանխահաս ծննդաբերութիւն մը տեղի ունեցած է։

—Ժագ, ըսաւ բժիշկը հօշկակարին որ դուռը զարնելէ վերջ ներս կը մտնար փայտէ խուրձով մը, Ապլիս կը վերադառնամ, դուն ալ ինծի հետ եկուր իրրև վկայ ստորագրելու համար քաղաքապետարանը։

—Շատ լաւ, պարոն բժիշկ։

—Հաճեցէք հարկ եղած տեղեկութիւնները տալ տիկին, ըսաւ բժիշկը Օր. Կիյյօմի։

Գրպանէն մատիտ մը հանեց և պատրաստուեցաւ գրելու իր տետրակին մէկ ծայրին վրայ։

—Ինչ անուն կուզէք դնել պզտիկին։

—Կը փափաքիմ որ Միշլին դրուի պատասխանեց Էլիան դողդոջուն և ամօթահար։

—Միշլի՛ն, շատ լաւ, խնդրեմ հօրը մականունը և անունը հաճէիք ըսել...

Կըսպասէր, մատիտը ձեռքը։

—Հայրը ու մայրը անծանօթ, պատասխանեց լրջօրէն, յամր ձայնով մը, աչքերը հակ ու ձեռքերը միացած։

Բժիշկը չկրցաւ զարմացման ճիչ մը զսպել և իր ակնարկը գնաց այս վսեմ ու ազնիւ կնոջ կերպարանքէ մանկամարդ մօր, Այս ակնարկը հազիւ երկվայրկեանի մը տեւողութիւնը ունեցաւ, հասկցաւ որ զարհուրելի դժբախտութեան մը առջև կը գտնուէր, այդպիսի ճակատագրական դժբախտութեան մը որուն առջև յարգանքով կը խոնարհէր մարդ։

Էլիան աչքերը բացաւ մինչ հեծեծանք մը կը պոռթկար իր կուրծքին մէջ և աղջիկը բազուկներուն մէջ առնելով զայն համբուրեց խօլագին։

—Ժագ, եկուր, յարեց բժիշկը։

Ցարգանքով խոնարհեցաւ Օր. Կիյյօմի առջև և չնշմարել ձեւացուց Էլիանի արցունքները։ Ցետոյ կօշկակարին հետ հեռացաւ, սակայն սեմին վրայ որոշապէս լսեց արցունքներուն մէջ, Էլիանի սա խօսքը.

—Հայրը և մայրը անծանօթ...

Է.

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆ ՌՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

—Կարելի՞ է որ տօքթէօր, վաղը ճամբայ ելլա՞նք, հարցուց Օր. Բիւ Կիյյօմ բժիշկին որ այցելութեան եկած էր։

—Եթէ հարկեցուցիչ պարագայ մը չի կայ, խոհեմութիւնը կը պատուիրէ քիչ մը ևս սպասել։

—Ստիպողական է։

—Այդ պարագային կարելի է, եթէ սակայն ձեր ճամբորդութենէն ետք ձեր տիկին աղջիկը անհանգստութիւն մը պատրուակելով մէկ քանի օր ալ հանգիստ ընէ։

—Կը խոստանամ։

—Այն ատեն կը թոյլատրեմ ձեր մեկնումը։

—Վերջին խնդիր մը ունիմ։

—Ո՞րն է տիկին։

—Պիտի խնդրէի որ մոռնայիք զիս կամ աղջիկս տեսած ըլլալնիդ, եթէ դիպուածաւ իրարու հանդիպինք ապագային։

—Տիկին. ասիկա մեր արհեստին կարեւոր պարտականութիւններէն մէկն է։

—Կ'ուզէի աղաչել որ հսկէիք այս խեղճ աղջկան վրայ զոր հոս ձգելու ստիպուած ենք։ Ժագ Գօտիէի կնոջ վրայ մեծ վստահութիւն ունինք։ Սակայն պիտի փափաքէի որ դուք ալ չզլանաք ձեր աջակցութիւնը և հսկողութիւնը խեղճ մանկիկին վրայէն որուն ծննդեան ականատես եղաք։

—Կը խոստանամ տիկին, հսկել այդ անմեղ մանուկին վրայ, կրնաք վստահ ըլլալ վրաս։

—Շնորհակալ եմ...

Ցաջորդ օրուընէ իսկ երկու կիները Ռօշմօր վերադարձան, Օր. Բիւ Կիյյօմի տժգունութիւնը և Էլիանի տառապագին դէմքը ճամբորդութեան յոգնութիւններուն վերագրուեցաւ։ Էլիան մէկ քանի օր անկողինէն չելաւ բժիշկին պատուէրին հետեւելով։

(Շարունակելի)

ԷՄ. ՄԻՐՃԱՆՈՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՊՈԼԻՍ
ՄԵԾ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ ՀԵԾԵԼԱՆԻՒՆԵՐՈՒ

Peugeot, Mars, the Leader
ԼԱ ՄՕԹՕՍԱՔՕՇ 1908 MODÈLE
ԹԵԹԵՒ ՄՕԹՕՍԻՔԼԷԹ (35 ՔԼԿ.
Հեծելանիւի համար ամէն տեսակ պէտք եղածներ
ՄԵԾՍԱՔԱՆԱԿ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ
ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ ԺԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐՈՒ

ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԱՏԱԲԱԶԱՐ

Հայուհեաց վարժարանի Խնամակալութիւնը հարկ կը տեսնէ այժմէն ծանուցանել թէ վարժարանին ծախքերը մեծապէս աւելցած ըլլալով որոշուած է գիշերօթիկ աշակերտուհիներուն տարեթոշակը 12 օսմ. ոսկիէն բարձրացնել 14 օսմ. ոսկիի յառաջիկայ դպրոցական տարեշրջանէն սկսեալ, (1908)։

Դաշնակի և երգահոնի դասերուն համար որոշուած գումարը անփոփոխ կը մնայ, այսինքն 5 օսմ. ոսկի շաբաթը երկու անգամ դաշնակի դաս առնելու համար, և 3 օսմ. ոսկի՝ շաբաթը մէկ դասի համար. և 2½ օսմ. ոսկի երգեհոնի դասի համար։

Այս առիթով կը խնդրուի նաև նոր աշակերտներ տալ փափաքող ծնողքներէն որ վարժարանին բացուելէն գէթ քանի մը շաբաթ առաջ հաճին իրենց [illegible] Խնամակալութեան, ... ճշդապէս իմաց տալու աշակերտ ... որպէս զի տեղի անբաւականութեան պատճառաւ Խնամակալութիւնը չստիպուի աշակերտ ետ դրկել։ 2—4

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ
VIN DE VIAL
ՔԻՆԱ
ՄՍԻ ՀԻՒԹ
ԼԱՔԹՕ ՖՕՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ
ԱՄԵՆԷՆ ԶՕՐԱՒՈՐ
ՈՅԺԻ ԴԵՂԸ
ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ Է
ԱՆԱՐԻՒՆՆԵՐՈՒՆ, ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՆԷ ՆՈՐ ԵԼԼՈՂՆԵՐՈՒՆ
ԿԻՆԵՐՈՒՆ ՏՂՈՑ ԵՒ ԾԵՐԵՐՈՒՆ
ՎԻԱԼ ԵՂԲԱՐՔ դեղագործ ի Լիօն
36, Բլաս Պէլ-Լըգուռ, 36
Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և մթերանոցներու մէջ

ՊՕՍԹՕՆ «ՀՈՒՏ»Ի
ԼԱՍՏԻԿ ԿԱԼՕՇՆԵՐԸ
ԽԻՍՏ ՆՈՒՐԲ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆ
ՓՈՐՁԵՑԷՔ ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ
ԵՐԵՍՆԵՐԸ ՈՉ ԿԸ ՊԱՏՌԻՆ ԵՒ ՈՉ ԿԸ ՃԱԹԻՆ

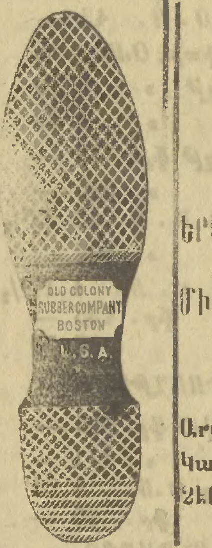

ՄԻ ՄԻԱՅՆ ՌԷՔԼԱՄԻ ՀԱՄԱՐ
ԿԸ ԾԱԽՈՒԻՆ ՄԵՐ ԼԱՍՏԻԿՆԵՐԸ
ՀԵՏԵՒԵԱԼ ԳԻՆԵՐՈՎ

Արանց համար զոյգը	18. 20. 23. 25	դրուշ
Կանանց »	10. 12. 15. 17	»
Հեն 14 տարեկան տղոց	8. 10. 12. 15	»

Եւ ամէն տեսակ լաստիկներ

Միակ ընդհ. մթերանոց Կ. Պոլիս Մեյտանճըգ փողոց թղթատարական եւ հեռագրական վարչութեան նոր շէնքին ճիշդ դիմացը թիւ 14 ուր թէ մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը ծախուի։ «ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ»։

Ընդհ. Ներկայացուցիչ
ՍԵԼԵՍՆ, ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԸՆԿ.

12—15

ՏՊԱՐԱՆ
ՓՈՐԱԳՐԱՏՈՒՆ
ԵՒ
ՊԼԻՆՔԱՇԱՐ
ՅԱԿՈԲ ՍԻՐԻՆԵԱՆ

34, Կ. Պոլիս, Պապը Ալի ճատտէսի, 34

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան որ, Տպարանս և Փորագրատունս որ երկար ատեններէ ի վեր անդուլ գործունէութեամբ, ուղղամտութեամբ և խղճմտութեամբ Պոլսոյ և գաւառաց յարգելի յաճախորդներուս ամէնէն ճաշակաւորներն անգամ գոհացուցած է, այս անգամ Եւրոպայէ բերել տուած այցաքարտերու, հրաւիրագրերու, անվլօփներու, նամակագլուխներու ևն. ևն. ճոխ մթերքով և դիւրամատչելի գիներուն շնորհիւ պատրաստ է մրցելու բոլոր այս կարգի հաստատութեանց հետ, պատրաստելով ամէն տեսակ և ամէն լեզուէ վաճառականական պիտոյքներ, հրաւիրագիրներ, ժահագդ և ընտիր այցետոմսեր ևն. ևն. խիստ ճաշակաւոր և դիւրամատչելի։

Ասոնցմէ զատ փորագրատունս մէջ կը փորագրուին ամենանուրբ փորագրութիւններ, բժիշկներու և փաստաբաններու թապելաներ մետաղէ և քաուչուէ, ամէն տեսակ կնիքներ և ասոնց վերաբերեալ զանազան տեսակ մեքենաներու ճոխ մթերք մը միշտ պատրաստ կը գտնուի գործատանս մէջ։

Գաւառներէ ըլլալիք յանձնարարութիւնք փութով և ուշադրութեամբ կը կատարուին։ Մէկ անգամ միայն տպարանս և փորագրատունս այցելել բաւ է հաստատելու համար այն բոլոր առաւելութիւնները զորս ի դիւրութիւն յաճախորդացս չեմ խնայեր միշտ։ ՄԸՐՑՈՒՄ, ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ և ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ։

Յ. Սիր.

ՏՈՔԹՈՐ
Կ. ԱԹԱՆԱՍԵԱՆ
ԲԺՇԿ, ՎԻՐԱԲՈՅԺ, ԿՆ. ԽՏԱԲՈՅԺ

... բժիշկ վիրաբոյժ և մանկաբարձ իր յաջողութեամբը գոհ ըրած էր հասարակութիւնը վերջերս ուղեւորութիւն մը ըրաւ Եւրոպա յատկապէս մօտէն ուսումնասիրելու համար արդի վիրաբուժական գործողութեանց արուեստական (Tèchnique) ամէն մասն ռամասնութիւններ, և յաջորդաբար Եւրոպայի գլխաւոր բժշկական կեդրոններուն՝ ԷՏԻՆՊՈՒՐԿԻ, ԼՈՆՏՈՆԻ, ՓԱՐԻԶԻ ու ՎԻԷՆՆԱՅԻ, հիւանդանոցներուն մէջ ժամանակիս են նշանաւոր վիրաբոյժներուն կատարած գործողութիւններուն մօտէն հետեւելով ուսումնասիրեց երիկամանց, լեարդի, ստամոքսի ու աղիքներու, մանաւանդ կանանց ներքին գործարաններու, և որովայնահատութեամբ (Laparotomie) կատարուած ամէն տեսակ գործողութիւնները, և ասոնց համար պէտք եղած գործիքներն ալ հոգալով վերադարձաւ իւր բնակավայրն ԻԶՄԻՐ։

Այժմ իւր 25 տարիներու հասուն փորձառութեամբը կը դարմանէ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ և կը կատարէ ամէն տեսակ վիրաբուժական գործողութիւններ մարդկային մարմնոյն որ և է մասին վրայ։ Կը սեղուրէ կոտրած ու խախտած (Քըրըֆ չըքըֆ) ոսկորները նորագոյն մեթոտներով, կը շտկէ ի ծնէ կամ վերջէն ծռած ձեռքին, ոտքի և ողնայարի խեղութիւններ (Ortopedie) Մասնաւորապէս յանձ կ'առնէ դարձեալ կանանց ծննդական գործարանաց հիւանդութիւնները ժամանակիս էն Կատարելագործեալ կերպերով։

Ամէն ուրբաթ օր ձրի կը դարմանէ աղքատաց ԱԿԱՆՋԻ, ՔԹԻ և ԿՈԿՈՐԴԻ հիւանդութիւնները և վիրաբուժական գործողութիւններ կը կատարէ.

Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի իւր տունը՝ որ է կայարանին մօտի կամուրջին դիմացի անկիւնը։

Տեղեկութեանց համար դիմել Գալուստեան եղբարց դեղարանը։

Ծանօթութիւն.— Անոնք որ աղէթափութիւն (Ֆըթքf-fասրf) ունին և աղիքը տեղը պահելու համար կապ գործածելէ ձանձրացած են, պարզ գործողութեամբ մը արմատական կերպով կը բուժուին և պէտք չեն ունենար այլ ևս կապ գործածելու։ Նոյնպէս ալ թանէթ (պասուր, մէմէ) ունեցողներ պարզ գործողութեամբ մը արմատական բուժում կ'ունենան։ 42—50

ԱՄԵՆԷՆ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒԱԾ ԵՒ ԱՄԵՆԱՈՒՍՏ ԳՆԱՀԱՏՈՒԱԾ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ
ԼՈՆԺԻՆ
ԱՄԷՆ ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ
ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ ԵՒ ՕՔՍԻՏԷ — ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ

Կ'ուզէ՞ք ճիշդ, անփոփոխ կերպով ճիշդ ժամը ունենալ։ Կ'ուզէ՞ք միանգամ ընդ միշտ ազատիլ աւելի կամ նուազ վիճելի յատկութիւններ ունեցող ժամացոյցներու առթած տաղտուկներէն և յուսախաբութիւններէն, Բացարձակապէս պէտք է որ կրէք ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցը, որ կէս դարէ ի վեր տարածուած է աշխարհի բոլոր հրապարակներուն վրայ, ուր անհուն հռչակ մը շահած է՝ շնորհիւ իր լուրջ և անթերի յօրինուածքին։ Ժամագործական գիտութեան կատարած ամենավերջին յառաջդիմութեանց բարձրութեան վրայ գտնուող այս ժամացոյցը ճշդութեան հրաշալիք մըն է պարզապէս։ Իր գերազանց բանուածքով, իր հիանալի տեւականութեամբ, և իր ուրիշ ապացուցուած յատկութիւններով կը մթագնէ նոյն կարգի բոլոր արտադրութիւնները, որոնց մէջ հետեւաբար գերակայութիւնն անվիճելի կերպով իրեն սեպհականել կը թուի։ ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու արժանացած ընդհանուր գնահատման ամէնէն պերճախօս ապացոյցները կ'ընծայեն գիտական մարմիններ, նաւատորմերու հրամանատարներ և սպայակոյտեր, բանակային արշաւախումբեր, երկաթուղեաց ընկերութիւններ, ևն. ևն., որոնք ամենուրեք և այլամերժօրէն ընդունած են Լոնժին ժամացոյցներու գործածութիւնը։ Վերջապէս կարեւոր է յաւելուլ թէ ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու բարձր համբաւը նուիրագործող վարձատրութիւնք բազմաթիւ են, որոնցմէ կը բաւէ յիշել մի քանին.

ԱՆՎԵՐՍ.— Պատուոյ մեծ վկայագիր՝ 1885	ԹՈՒՐԻՆ.— Առաջնոյ մրցման, Անդամ ժիւրիի՝ 1899
ՓԱՐԻԶ.— Մեծ մրցանակ 1889	ՓԱՐԻԶ.— Մեծ մրցանակ 1900։
ԺԸՆԵՎ.— Առաջնոյ մրցման, Անդամ ժիւրիի՝ 1896	ՄԻԼԱՆ.— Մեծ մրցանակ 1906
ՊՐՈՒՔՍԷԼ.— Մեծ մրցանակ 1897	Եւն. եւն. եւն.

ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՆՇԱՆ Ք. ՃԷԶՎԷՃԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
Կ. Պոլիս, Մահֆազաճըլար փողոց թիւ 44-46 Մեծ-Շուկայ
Կը գտնուի բոլոր ժամացոյցի վաճառատուններուն մէջ
Ցիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուի նաև ամենագեղեցիկ և ամենաճոխ մթերք մը ոսկի շղթաներու և գոհարեղէնաց, ինչպէս մատանիներ, քայաեր, օղեր, ապարանջաններ, ևն. ևն.։ Յանձնարարութիւնք ևս կ'ընդունուին։

ՆԻՔՕԼԱՔԻ ԲԱՐԱՏՕՐՈՒԼՕՍ
ԶՈՒՏ ՁԻԹԱՒԻՂ
ՍԱՂ ԻՍԿԷԼԷՍԻ, ԹԻՒ 15 ԵՒ 25

Ցատկապէս յանձնարարելի են Նիքօլաքի Բարատօբուլօս էֆ.ի ձիթաւիղները, որք գիտական կանոններու համաձայն կը պատրաստուին, և որք լուացուած, թորուած ըլլալով, Փնասակար տարրերէ զերծ են։ Ասկէ զատ շատ համեղ և անուշ են։

Նիքօլաքի Բարատօբուլօս էֆ. ոչ մէկ ջանք և ծախք խնայած է, իր պատրաստած ձիթաւիղները լաւագոյն բիղէն աւելի լաւ տեսակով և աւելի աժանագին ի վաճառ հանելու համար։ Պրուսայի վերջին ցուցահանդէսէն արտասովոր ատրճանավկայական ստացած է. Նաև 1905ին և 1906ին Մարսիլիոյ և Նաբոլիի մէջ բացուած ուտելեաց և ըմպելեաց ցուցահանդէսներէն ոսկի միտալ և պատուոյ վկայական ստացած է, և 1906ին Բարիզի մէջ բացուած ցուցահանդէսներուն ալ մրցանակի արժանանալով, ոսկի միտալ ստացաւ։ Նիքօլաքի Բարատօբուլօս էֆ.ի պատրաստած ձիթաւիղներուն ընտիր որակն և զուտ հանգամանքը նշանաւոր ցուցահանդէսներու քննիչ յանձնախումբերու կողմէ հաստատուած և վաւերացուած է, որով հարկ չի մնար այլեւս ուրիշ կերպով ալ հաստատելու։ Միայն թէ կեղծերէն զգուշանալու համար կը յանձնարարուի որ տուփի կափարիչներուն վրայ «Նիքօլաքի Բարատօբուլօս» կնիքին և վերի վաճառանիշին ուշադրութիւն ընծայուի։

Կը գտնուի Պոլսոյ և արուարձաններուն մէջ բոլոր մեծ նպարավաճառներուն քով, գին՝ օխան 8 ղրուշ։ 10—10

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ
ԳԻՆԻԻ ԵՒ ԶԱՆԱԶԱՆ ԸՄՊԵԼԵԱՑ
Ա. ԱՆԱՍԹԱՍԻԱՏԻՍ
Սիրքեճի Խօրասանճեան խան, թիւ 6

Ցիշեալ մթերանոցին մէջ կը ծախուին Քրրք Քիլիսէի ամենաընտիր հին և նոր գինիներ, ընտիր քօնեաքներ և «կիւլ բագըսը» կոչուած ամենաընտիր օղիներ։ Վաճառմունք մեծաքանակ և փոքրաքանակ, և կատարեալ ճշդապահութիւն։ 30—18

ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ԱՓՐՈՏԻԹԵԱՆ ԱԽՏԵՐՈՒ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԸ

Ներքին եւ Ափրոտիթեան հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկ
ՏՕՔԹԷՕՐ ԷՆՖԻՅԷՃԵԱՆ

Գիտական վերջին նորութեանց համաձայն առանց ցաւ պատճառելու, առանց որ և է հետք ձգելու կը դարմանէ հին և նոր ՋԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆ, ՏԱՂԴԻԱԿԱՆ ախտը, ԴԺՈՒԱՐԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆ և ԵՐԻԿԱՄՈՒՆՔԻ (պէօպրէք) հիւանդութիւնները. ինչպէս նաև ԹՈՔԵՐՈՒ, ՍՐՏԻ, ՍՏԱՄՈՔՍԻ և ԱՂԻՔՆԵՐՈՎ հիւանդութիւնները։

Ամէն օր կէս օրէ վերջ կը գտնուի Պաղչէ-Գափու, ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ—ԻՔԲԻ ԳԱԲՈՒԼԷ դեղարանը։ Երեքշաբթի օրերը ձրի։

HUILE DE HOGG de FOIES FRAIS de MORUE
ՌՕՒ ԿԱՍՏԻԼԻՕՆԷ, ԹԻՒ 13, ՓԱՐԻԶ

ՊԱՀԱՆՋԵՑԷՔ
Թ. Բ. ՀՕԿԻ
ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ԹԱՐՄ ԻՒՂԸ

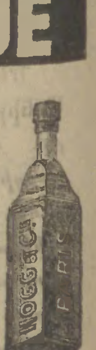

Միակ գործարանն է որ կ'երաշխաւորէ անարատ, ազնիւ և դիւրամարս իւղ մը, ամէն երկիրներու ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆՈՑՆ կողմէ գնահատուած։

Կը ծախուի դեղի բոլոր մթերանոցներուն և դեղարաններուն մէջ։ 50—26

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ԾԱՆՆԻ
ՔՕՆՓԹՕՓԱՌ ՊԼ. Է.

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ